

श्रीरामहृष्णाय नमः

भजनानंद उर्फ ज्ञानगंगा.

प्रकाशक—निम्नलिखित शर्मा.

प्रकाशक—सहस्रनाम अम्बालाम भट्ट.

सारंगपुर, दोमरीआली जिला—अमहावाह.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૩૭૮ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ભગવત, ૧૦/૬

વિષય ૬-૧૪

ॐ

ભજનાનંદ

ઉર્ફે

જ્ઞાનગંગા.

પ્રયોજક

હરિદાસ મહારાજ શ્રી શિવશંકર (ઉર્ફે નિજનંદ)

ગોવિંદરામ યાજ્ઞિક.

વાસી મોરબી. ડે. હાલ આપ્રયાગ શ્રીરામજીની સેતી. અમદાવાદ.

દાહરો.

ભજનાનંદે ભેટશે મુધર ભવ ભયહાર,
 પરમાનંદે પદ્મમાં કરશે બેડો પાર.
 કળીમાં કથવ કીર્તને, કપાય કટ તમામ,
 ભવ બંધન પદ્મમાં ટળે મળે મોક્ષનું ધામ.
 પ્રેમ ભક્તિને જનની, ગંગામાં કરે સ્નાન,
 પરમ સુધારસ પાદને કરે પ્રેમથી પાન.

આવૃત્તિ ૧ પહેલી.

પ્રત, ૧૦૦૦

સંવત ૧૯૭૫

સને ૧૯૧૬

કર્તાએ સર્વ હક પોતાને સ્વાધીન રાખ્યા છે.

નોંધાયેલ. ૩. ૯-૬-૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીરાઈટ-સંગ્રહ
૮૩૬૮

શ્રી ' સાહિત્ય પ્રકાશ ' પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં
નંદલાલ ચુનીલાલ ખોડીવાળાએ છાપી.
ખાડીયા—અમદાવાદ.

॥ ॐ श्रीमन्महागणाधिपतये नमोनमः ॥

भजनानंद.

मंगलावरणं

आर्या.

अविरल गदजल निवहं भ्रमर कुलानीक सेवितं कपोलं
अभिमत फलदातारं, कामेशं गणपति वंदे

शार्दूल.

या कुंदेदुतुषार .हारधवला, या शुभ्र वस्त्रान्विता ।
या वीणा वर दंड मंडित करा, या श्वेत पद्मासना ॥
या व्रपाच्युत शंकर प्रभृतिभिर्देवैः सदा वंदिता ।
सा मां पातु सरस्वती भगवती, निःशेष जाड्यापहा ॥

। मालिनी वृतम् ।

सजल जलद नीलं, दर्शितोदार लीलं ।
कर तल धृत शैलं, वेणु वाद्यं .रसालम् ॥

धृज जन कुल पालं, गोपीका केली लोलं ।
तरुण तुलसी मालं नौमि गोपाल बालम् ॥

शार्दूल.

ब्रह्मानंदं परम सुखदं केवलं ज्ञान मूर्ति ।
द्वंद्वातितं गगन सदृशं तत्त्वमस्यादि लक्ष्यं ॥
एकं नित्यं त्रिमल मचलं सर्वधी साक्षीभूतम् ।
भावातितं त्रिगुण रहितं सदगुरुत्वं नमामि ॥

ઉદ્દેશ.

કૃતે યત્થયાયતો વિષ્ણું, ત્રેતાયાં યજતો મસૈઃ ।

દ્વાપરે પરિચર્યાયાં, કલ્કૌ તદ્દરિ કીર્તનાત્ ॥

કૃતયુગમાં અર્થાત સત્યયુગમાં સચરાચર વ્યાપક વિષ્ણુ પરમાત્માનું સર્વ કોઈ ધ્યાન કરતા, અને તે દ્વારા પરમાત્માની પ્રસન્નતા પ્રાપ્ત કરતા હતા. ત્રેતામાં યજ્ઞયાગથી ઈશ્વરાનુગ્રહ અવપવારમાં કરી શકતા હતા. દ્વાપરમાં નિષ્કામ ભાવે સેવાથી દેવાધિદેવા એવા શ્રીહરિ રીઝતા હતા.

ઉપરોક્ત યુગોમાં આયુષ્યનું પ્રમાણ ઘણુંજ હતું. લોકો સંપૂર્ણ સહચારી અને સત્યપરાયણ હતા; ત્યારે કળીમાં આયુષ્યનું પ્રમાણ ઘણુંજ ઓછું અને મનુષ્યો પણ ઘણે ભાગે પાપે કરી પૂર્ણ અધમતાને પામેલા જેવામાં આવે છે. જેથી અન્ય ઉપાયોનું આચરણ આ અનુભવાત્મા અરસામાં અતિ કઠીણ તેમજ દુઃપ્રાપ્ય હોવાથી મહા પુરુષો તેમજ ભક્તજનોએ પ્રભુ ભજન એજ સર્વોત્તમ સાધન સંસારાબ્ધિ તરવાને એક સુખ્ય નૌકા સમાન ગણ્યું છે.

ઘણું ભક્તજનો ભજન નૌકાને પ્રથમ પ્રભાવ પૃથ્વીપદ પ્રકટાવી પ્રભુને પ્રત્યક્ષ કરી, પાનર જીવાત્માઓને પ્રગોષ્ઠી પરમ પદાધિકારી જનાવી અવનિમાં પોતાનું નામ અમર કરી ગય. છે.

અને જેમના ગુણગાન હજારો મુખે અધાપિ પર્યંત ગવાઈ રહ્યાં છે. એવા મહાપુરુષોના પગલે ચાલી પ્રભુ કૃપાથી હરિ કીર્તનદ્વારા ઉપદેશ આપવાનો અત્યુત્તમ માર્ગ આજ પાર વર્ષ થયાં અમોએ અંગીકાર કર્યો છે. અમદાવાદમાં પણ સ્વચ્છ આઠ દશ વર્ષ થયાં અમારો અવરજવર થયા કદે છે. સનાતન ધર્મ પ્રેમી આસ્તિક સજ્જનો તેમજ ભાવિક સહરિજનો તરફથી પરમ પ્રેમપૂર્વક આમંત્રણ થતાં આખ્યાન શ્રવણનો લાભ લઈ સર્વે શ્રદ્ધાળુ સજ્જનો તેમજ ખડેનો લે છે

હરિકીર્તનની અંદર ગવાતાં જ્ઞાન નીતિ લક્ષિતનાં ભજનો તેમજ થાળ આરતી વિગેરેની ઘણા પ્રેમીજનો તરફથી અગ્રણી પૂર્વક વારંવાર માગણી થવાથી અને આ દાસની પણ ઈશ્વરેચ્છાએ એવીજ ઉર્મી હોવાથી, આ ભજનાનંદનું ચરમ પવિત્ર પુસ્તક પ્રકટ કરવાનો ઉચ્ચ ઉદ્દેશ સજ્જનોની સ્થાય મગતાં પ્રભુકૃપાથી પાર પડ્યો છે.

ચિત્તની એકાગ્રતા કરવામાં રામનામ અંકિત સંગીત એવું એકપણ સર્વોત્તમ સાધન નથી; એમ માની હીરા મોતીના અત્રંકારથી પણ અમૂલ્ય ગણી સર્વે સજ્જનો તેમજ ખડેનો એક એક પદને પ્રેમથી વાંચશે વિચારશે અને અંતરમાં ઉતારશે એટલુંજ નહિ પણ તે પ્રમાણે વર્તન

કરશે તો હરિદાસનો કરેલો શ્રમ સાર્થક થશે. અંતિમ
હિંદેશ એટલોજ કે:—

હીરો હરિનું નામ છે, કવિતા કુંડન રૂપ;
આ જન્મે જોડાય તો, રહે બેચનું રૂપ.
શાંતિ !   શાંતિ !!   શાંતિ !!!

સર્વે સજ્જનોના પરમ શુભેચ્છક,
હરિદાસ શિવશંકર ઉર્ફે નિજનંદ શર્માના
જય શ્રી હરિ.

અર્પણ પત્રિકા.

સ્વર્ગસ્થ પરમપુજ્ય ગંગાસ્વરૂપ મોટાંબા
માનકુંવરની પવિત્રસેવામાં. આપની જન્મથીજ
કાર્ય હક્ષતા, અંતરની પવિત્રતા, પ્રભુભક્તિમાં ત-
લ્લિનતા અને નાનાં મોટાં સર્વેના પ્રત્યે એક સરખી
પ્રેમભાવનાથી સૌની પ્રીતિ સંપાદન કરી શક્યા હતાં.
મને સુવિદ્યાનું શિક્ષણ આપી સંસ્કારી બનાવવામાં
આપની સંપૂર્ણ ઠાળછ હતી.

આપની મોરા પ્રત્યે પ્રેમાળભાવના અને
સ્નેહાળ હૃદયનું સ્મરણ ચીર સ્થાયી કરવા
અને આપના પવિત્ર આત્માને શાંતિ અર્પવા
એટલુંજ નહિ પણ આપના અનેક ઉપકારના
રૂણમાંથી કાંઈક અશે મૂકત થવા આ પરમ પવિત્ર
ભજનાનંદનું લઘુ પુસ્તક આપનેજ અર્પણ કરી
કતાર્થ થાઉં છું. હૃદય આપના અમરઆત્માને
અખંડ શાંતિ આપે.

હું છું આપનો વ્હાલો પ્રપુત્ર.
હરિદાસ શિવશંકરના સા. દંડવત પ્રણામ.

પ્રસ્તાવના.

હારીત, સોરઠ—દીપચંદી.

પ્રભુથી કરી લે પ્રીત, એ છે સાર આ સંસારમાં,
રાખો સદા શુભ રીત, એ છે સાર આ સંસારમાં;
ગોવિંદના ગા ગીત, એ છે સાર આ સંસારમાં,
પંચારિ જખરા જીત, એ છે સાર આ સંસારમાં. ૧

સૌ પ્રાણીમાં પ્રભુ પેળ, એ છે સાર આ સંસારમાં,
મારો મમતમાં મેળ, એ છે સાર આ સંસારમાં;
શાસ્ત્રે લખ્યા શુભ લેખ, એ છે સાર આ સંસારમાં,
નવ કોઈને તુચ્છ લેખ, એ છે સાર આ સંસારમાં. ૨

અજ્ઞાન પટને ભેદ, એ છે સાર આ સંસારમાં,
હરિહર ભજે ત્યજ ભેદ, એ છે સાર આ સંસારમાં;
છળ કપટને ઘો છેદ, એ છે સાર આ સંસારમાં,
મનનેજ કરવું કેદ, એ છે સાર આ સંસારમાં. ૩

વદવું વૃથા નવ વેણુ, એ છે સાર આ સંસારમાં,
હરિ ભજન ગણુ સુખદેણુ, એ છે સાર આ સંસારમાં;
ત્યજ ઘોર મોહનું ઘેન, એ છે સાર આ સંસારમાં,
ભજ રામને દીન રેન, એ છે સાર આ સંસારમાં. ૪

કમલ નયન કમલ વદનમાં રહે રતિ,	
કમલ ચરણ વિમલ કરણ હરણ આરતિ.	સુંદર. ૨
અલેહ જ્યોતિ આપની અખંડ જાગતિ,	
શરણ વરણ કરતાં કોટિ કષ્ટ કાપતી.	સુંદર. ૩
આપની અપાર ઇશ છે અકાળ કૃતિ,	
શુદ્ધ સ્વરૂપ આપનું શું જાણે મૂઢમતિ.	સુંદર. ૪
પ્રપત્તિ આપની છીછી કે બધી પીડા ગમ પતી,	
નીજનંદ નાથ માણું આપો સદ્ગતિ.	સુંદર. ૫

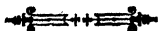
૩. સદગુરુ સ્તવન. રાગ કલ્યાણ. પંજાબી ટુંકો.

પ્રથમ પ્રણામું પુરા પ્યારથી, ગુરુવર ગુણવંતા, ટેક.
 મૂકાવો માયાના મહામારથી, ગુરુવર ગુણવંતા. ધ્રુવપદ.
 આપ પ્રસાદિ પામી, ઓળખ્યા અંતર્યામી,
 તૂટ્યા તમનાજ તારો ત્યારથી, ગુરુવર ગુણવંતા. પ્રથમ.
 સાચા છો સંગી આપ, બુડતાના બેલી આપ,
 સંસારી સર્ગાં છે બધાં સ્વારથી, ગુરુવર ગુણવંતા. પ્રથમ.
 મોક્ષના દાતા આપ, તપ્તના ત્રાતા આપ,
 દીલનાં દુઃખદાગ્યાં આપ દેહારથી, ગુરુવર ગુણવંતા. પ્રથમ.
 શિવશંકર દાસ તમારો, શરણે આવ્યો ઉગારો,
 તારો અસાર સંસારથી, ગુરુવર ગુણવંતા. પ્રથમ.

૪. રાગ-ગઝલ કવાલી.

- સમય જાયે સુધારી લે, ભરી લે લક્ષિતનું લાથું, ૧
 ધણીનું ધ્યાન ધારી લે, ભરી લે લક્ષિતનું લાથું.
 હજી છે હાથમાં જાજી, કાયા પણ તરી છે તાજી, ૨
 ગોવિંદના શુભ ગા જાજી, ભરી લે લક્ષિતનું લાથું.
 ફરે મદમસ્ત શું કુલી, ભલા ભગવાનને ભૂલી, ૩
 મળી આ દેહ એ મૂલી, ભરી લે લક્ષિતનું લાથું.
 ગયા બહુ રાવને રાણા, ગયા મુલતાનને શાણા, ૪
 મળેના ઠામ ઠેકાણાં, ભરી લે લક્ષિતનું લાથું.
 દિવાની જ્યોતના જેવી, દિવાની આ બુવાનિ છે, ૫
 જરૂર જાણે જવાની છે, ભરિ લે લક્ષિતનું લાથું.
 કરે શું કાલની વાતો, ફરે શીર કાલ મદમાતો, ૬
 નથી એ રાખતો નાતો, ભરી લે લક્ષિતનું લાથું.
 કમાણી એજ કર સાચી, ખીજી ખટપટ 'ખત્રી કાચી ૭
 રહ્યો શું રંગમાં રાચી, ભરી લે લક્ષિતનું લાથું.
 ત્યાં છે પામરો પાપી, પિયુષ એ પ્રેમથી પાપી, ૮
 કુર્તકો કલેષને કાપી, નીજનંદે સદા નહાતું.

રાગ ઉપરનો ગઝલ.

પ. ॥ પ્રભુને પ્રાણુ ખ્યારા છે. ॥

- પ્રભુના ગુણુ ગાનારા, પ્રભુને પ્રાણુ ખ્યારા છે, ૧
 સુધા પ્રેમે ખી પાનારા, પ્રભુને પ્રાણુ ખ્યારા છે. ૧
 ધરે દીલ દેશની દાઝે, કરેના દીલ પર કાઝે,
 ભરે જે સત્યના ભારા, પ્રભુને પ્રાણુ ખ્યારા છે. ૨
 કદીના કોઈપર કોપે, વડિલનું વેણુ ના લોપે,
 કરે કામો કરે સારાં, પ્રભુને પ્રાણુ ખ્યારા છે. ૩
 સદા સુસંપને સ્થાપે, કુસંપ કુળ મૂળથી કાપે,
 રહેના રામથી ખ્યારા, પ્રભુને પ્રાણુ ખ્યારા છે. ૪
 વદેના ગર્વથી ગાજી, સદા રાજી ન નારાજી,
 ક્ષમાની ઢાલ ધરનારા, પ્રભુને પ્રાણુ ખ્યારા છે. ૫
 મળે મિષ્ટાનમાં રાજી, મળે કદી ભાખરી ભાજી,
 કદાના કલેષ કરનારા, પ્રભુને પ્રાણુ ખ્યારા છે. ૬
 કરે ના પાપમાં પ્રીતિ, ધરે લગવાનની ભીતિ,
 સ્મરે શુભ ધર્મના ધારા, પ્રભુને પ્રાણુ ખ્યારા છે. ૭
 સદા શિવરામની સેવા, માને મન મુક્તિના મેવા,
 અખ ડાનંદ રઝુનારા, પ્રભુને પ્રાણુ ખ્યારા છે. ૮

છાપ્યો.

રીઝે રાજારામ દીનપ્રતિદાન દેવશે

રીઝે રાજારામ દીનપ્રતિ' શુણુ ગવાશે

રીઝે રાજરામ કામ નીષ્કામ કરાશે
 રીઝે રાજરામ કામને કેઘ હરાશે
 રીઝે રાજરામ તો નિશ્ચય નીતિ ધારતાં
 શિવશંકર શ્રી રામમય આખું વિશ્વ વિચારતાં.

૬. ભજન રાગ—ઘેલી થઈ રે હુંતો ઘેલી થઈ.

સતત સ્મરોરે શાણા સદૈવ સ્મરો, રામરાધાકૃષ્ણ.
 સીતારામ સતત સ્મરો.-ધ્રુવપદ૦

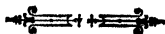
અખંડ ઉજાશ આપે, પૂર્વનાં પાપ કાપે અષ્ટાક્ષર,
 મંત્ર આજ અમૂલ્ય ખરો. રામરાધાકૃષ્ણ. ૧

જે જન જાપેને સ્થાપે હૃદય મંદિરમાં એને,
 એતો પ્રભુ પાસે પહોંચી જશે પાધરો. રામરાધાકૃષ્ણ. ૨

એના થાવું એને જાવું, એનું ગાણું ગાવું તારે,
 એની ભક્તિના ભાણાં ભાવે ભરો. રામરાધાકૃષ્ણ. ૩

મૃગજળ જેવી છે માયા, કાચી તેવી આ કાયા,
 કાળ વૈરી છે માથે મહા કપરો. રામરાધાકૃષ્ણ. ૪

શ્રીવર શિવશંકર સાચા. અન્ય ઉપાયો કાચા,
 એને વિસરો શું ? બહાણે વરોને તરો. રામરાધાકૃષ્ણ. ૫

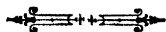

૭. જીવ્હા ખમાચ, રાગ—ખીગરી કોન સુધારે એ.
 ભૂલેભૂલી લવાટવીમાં જાત લજા નવ લટકોરે. ધ્રુવપદ.
 ખંત ધરી શ્રીકંથ ખેજવા રાખ હુ યમાં ખટકોરે—ટેક.
 પેચ સમારી બાધ પાધ કિંવા પચરંગી પટકોરે,
 ચેત ચતુર ચટપટ ચિત્તમાં એ ચાર દિવસનો ચટકોરે. ભૂલે
 કાચી કાચા સાચી સમજ શું ? જેવો કચનો કટકોરે,
 ફટાક દઇને પુટી જાશે, એક વાગતાં ફટકોરે. ભૂલે.
 અજપણામાં અંધ બન્યા શું ? અધર્મ કરતાં અટકોરે,
 પારસમણીને કાચ ગણી શું ? પાપ પંકમાં પટકોરે. ભૂલે,
 પીલે પરમ રસાયન ઘેલા ઘુંટી એકજ ઘટકોરે,
 નીજનંદ વરી હરિ શિવશકર સંસારેથી સટકોરે. ભૂલે.

૮. રાગ ઉપરનો તાલ ૩

ઠામઠામ સુખધામ રામનું નામ હૃદયમાં રાખોરે. ધ્રુવપદ.
 લવલંજન લગવાન લજન વિણુ જાત ન ભુંડું લાખોરે ટેક.
 વસમાં ત્રિષ સમા વિષયે વસમાં વશ થઈ દીન આખોરે,
 મળી અનુપમ દેહ મળની, નર્ક વિષે નવ નાખોરે. ઠામ૦
 ચલ જીવન ચૌવન ધન તન એ ઝીણી નજરે ઝાંખોરે,
 ગયા લાલ ભૂપાલ માલપતિ, લક્ષાધીપ કંઈ લાખોરે. ઠામ૦
 મન વચને કર્મે નવકોનું કદીએ ખુરં તાકોરે,
 દીનહીન દુઃખહીન પદે પ્રતિદીન દયા દીલ દાખોરે. ઠામ૦

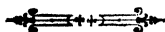
વાદવિવાદે વખત નકામો ખુબ વિચારી નાખોરે,
શિવશંકર લવસાગર તરવા પરમ સુધારસ ચાખોરે. ઠામ૦

૯. રાગ આશા તાલ ૩

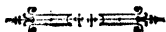
જગતમાં જનમી શું લીધું ? (૨) ધ્રુવપદ.

નામ સુધારસ રામ તાણું રસનાએ નવ લીધું. જગતમાં.
દયા ધરી દુઃખી દીન જનોને, દાન નવ લીધું. જગતમાં.
પ્રપંચ પરહરી પ્રેમ ધરી નવ પરમામૃત પીધું. જગતમાં.
પાપ મારગે પગલું ભરતાં મન જરીના પીધું, જગતમાં.
શિવશંકર શ્રીવરને સ્મર્યા નહિ, શું કારજ સિધ્યું. જગતમાં

૧૦. રાગ - ઉપરનો.

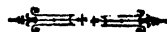
રસના રસમાં તું વસમાં, રસીલી રસમાં તું વસમાં,
સમજ સમજ તજ રસના લોગો, વિષ સમા વસમા. રસના
વીવિધ વિકારો વિષમ વ્યાધિઓ વસે એના વશમાં. રસના
પરમામૃત પાપી પ્રીતેથી, કંદ વિષે કસમાં. રસના
ચેતચેત ચટપટ ચડસીલી, ચડ્યાં ચણે ચસમાં. રસના
બજન ત્યજ લગવાન તણું ભુંડી ભુંડું લસમા. રસના
નીબનંદ પારસ પાસે શું અથડા ? આ રસમાં. રસના

૧૧. રાગ-હમીર કલ્યાણ-ત્રિતાલ (પ્રીત ખરી તારી ઓ પ્રેમદા) એ.

કૃષ્ણ કરો યજમાન, સદા સૌ (૨)

ભરે ભય આ ભયસાગરમાં, ભયો ન ભૂલી ભાન. સદા સૌ.
આ જગના યજમાન રીઝે દે, જર ધ : સર સામાન,
કૃષ્ણ કાન ભગવાન દયાધન દે મુક્તિનું દાન. સદા સૌ.
અતિ અનુપમ આપ્યું જેણે શુદ્ધ ગીતાનું જ્ઞાન,
ગોકુલેશ ગોવિંદ ગદાધરના શુભનું કર ગાન. સદા સૌ.
યત્ર યે.જેશ્વર કૃષ્ણ કૃપાધન, યત્ર પાર્થ બલવાન,
તત્ર વિજય શ્રી વસે નીરંતર, સકળ સિદ્ધિનું સ્થાન. સદાસૌ.
વેદ વિદિત વયનોને બહાલા વીર વૃથા ન જ માન,
નિશીવાસર કર શિવસંકર શ્રીકૃષ્ણ કથામૃત પાન. સદાસૌ.

૧૨. રાગ—ઉપરનો

ભક્તાધિન ભગવાન ભજમન ભક્તાધિન ભગવાન, ધ્રુવપદ.
સેવક સંકટ હરી હરિ એ, આપે ઉત્તમ સ્થાન. ટેક.
કાળ તણા પણ કાળ કૃપાધન, તેને કર તનમનધન અર્પણ,
સાધન એ સુખખાણ. ભજમન.

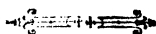
આરાત લાંબન એ મદગંજન, સુરમુનિ સનકાદિક મનરંજન,
રવજન ગણે પ્રિય પ્રાણ. લજમન.

અધર્મનું મૂળ સઘ ઉથાપી, કંસાસુરને નાંખ્યો કાપી,
આપી સૈને દહાણ. લજમન.

ઇંદ્ર તણે અહંકાર ઉતારી, કર ગીરીવર ગોવરધનધારીર;
ઓળખ એ એ ધાણ. લજમન.

કળીમાં પણ પ્રકટાવી પોતાનું, કદ હર્યું મીરાં મહેતાનું,
જગજનમાં કર્યું જાણ. લજમન.

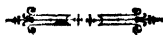
શિવશંકર લક્ષિતનાં લાગી, સંસારે સાચાં સદલાગી,
એ વિણ નથી કદ્યાણ. લજમન.

૧૩. રાગ-ઉપરનો

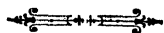
ભૂત તણે વળગાડ ભૂંડો, ભૂત તણે વળગાડ,
એજ લાવે લટકાવે એનો, અનહદ અમિત ઉપાડ. ભૂંડો.
લલલલાનું લાન ભૂલાવે, મર્કટ સમએ નિત્ય નચાવે,
જીવે ન ખાડ કે વાડ. ભૂંડો ભૂત.

અપણ ચોગણું અપણાથીએ, વશ નથી થાતું સખળાથીએ,
કરે બહુ એજ ખગાડ. ભૂંડો
એ મનરૂપ ભૂતને વશ કરવા, શિવશંકર શમદમ આચરવા,
વાર ન લેશ લગાડ. ભૂંડો ભૂત.

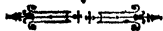
૧૪. રાગ-કલ્યાણ લાવણી. ઉપરના જેવોજ

વખતનો વૃથા વ્યય નવ કરો. વખતનો
 શિષ્ટ સજ્જન શાસ્ત્રો સમજાવે, સમજી શીખ ઉરધરો.
 પરનીદાનો પંથ પાપમય, પ્રપંચ એ પરહરો. વખતનો.
 કલેષકર કટુ વાક્ય કદી નવ આનનથી ઉચરો. વખતનો.
 વિષપાન શીઘ્ર કરો સમિપ છે સ્વરસ સુધાનો ઝરો. વખતનો.
 ભલ્લા થઈ આ ભવ ભયહર ભક્તિનું ભાથું ભરો. વખતનો.
 નીજનંદ શિવશંકર સુખકર વિશ્વનાથને વરો. વખતનો.

૧૫. ખલીહારી રસીયા એ રાગ.

સુધારસના સ્નાતુ સાચા સાધુ, શુભ શાંતિ સ્થાન બતાવે,
 અપવર્ગ અપાવે ભ્રમણા ભૂલાવેજી. ટેક.
 અનુભવાનંદ આપે, મૂઢતા મનની કાપે, વાસના જન્ય
 દોષ દબાવે. શુભ શાંતિ.
 વપુમાં વસનારો કેવો, એજ ઓળખ ન જવો,
 સિદ્ધાંતે સઘળું તે સમજાવે. શુભ શાંતિ.
 પૂર્ણ પુરૂષોત્તમ પ્યારા, નથી કાંઈ તુજથી ન્યારા,
 પરખાશે જ્ઞાન ભક્તિ પ્રભાવે. શુભ શાંતિ.
 મહામંત્ર સાધક સાધો, સુરતા સાચાથી સાધો,
 નીજનંદ નાથને એ ભાવે. શુભ શાંતિ.

૧૬. રાગ—ઉપરનો

લોળ ભૂધરને લજીએ લાવે, આવો અવસર અમૂલ્ય ન આવે,
સમજાવે શાણા અસાર સંસારમાંરે.

મોહન વનમાળા ધારી, શિવને ઇંઠમાળા ખ્યારી,
અલેલી લકતોને ઉભયે લાવે

આવો.

ચંદ્ર કપાળે અળકે, હીરા હરિ મુઠ્ઠે અળકે,
લજને લવ લીતિ લગાવે

આવો.

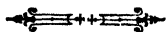
શંકર કૈલાસી, વિપ્તુ વૈકુંઠના વાસિરે,

એને જાણે જમતું તેડું નાવે

આવો.

શિવશંકર સુખકર એના, દુઃખહર દેવાધિ દેવા,
સખળા શત્રુને સઘ સમાવે

આવો.

૧૭. સોરઠ-ત્રિતાલ

શ્રદ્ધા લક્ષિતએ સૌ લજન કરી લ્યો લાવનાંરે. ધ્રુવપદ.

ખેલ ખલકનો ખોટો જાણી, કરો કરોથી સત્ય કમાણી,

સ્મરવા સારંગપાણી ધરી દ્રઢ લાવન રે

શ્રદ્ધા.

લજન થકી લવનો લય લાંગે, લજન થકી હરિતો હર લાંગે,

ભાખ્યું મહાલાગે એ સરત રાલાવનારે

શ્રદ્ધા.

લજની લવ ભૂધરને લાવે, રજનિઝીન લક્ષિત કરલાવે,

અજની પીડ પતાવે પરમ પ્રલાવનારે

શ્રદ્ધા.

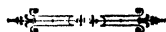
શિવશંકર લવસાગર તરવા, લજન તણા લાંડારો લાવ,

વરપદ સત્વર વરવા વાર લગાવનારે

શ્રદ્ધા.

૧૮. રાગ-ઉપરનો

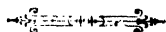
શરણે થાતામાં ત્રિકમજી તાપો ટાળશેરે, ધ્રુવપદ.
 પ્રભુજી પોતાનાને પ્રેમેથી પ્રતિ પાળશેરે શરણે
 જીએ વિલીનજી શરણુ શ્રીધાવ્યા, લંકાપતિ કહીને બોલાવ્યા,
 ભક્ત ઉરે ભાવ્યા તે વેળા વાળશેરે શરણે
 શરણવંશુ ધ્રુવે જો કીધું, આતિ અનુપ સુખ એથી લીધું,
 અવિચલ પદ લીધું એ પ્રીતે પાળશેરે શરણે.
 કષ્ટ વિમોચન કર્ણાસ ગર, જ્યોતિ જગેજગ પરમ ઉજાગર,
 નરહરિ નટવર નાગર નેહ નીહાળશેરે શરણે.
 નીજનંદ બટપટ બધી ત્યાગી, શ્રીવરનું શરણું લે માગી,
 ભૂધર ભવબ્રમ ભાગી ભાવે ભાળશેરે શરણે.

૧૯. રાગ-ઉપરનો

પ્રભુની ભક્તિ વિનાનું જ્ઞાન તે શુષ્ક ગણાયછેરે,
 જેવી વર વગરની જાન શું રમ્ય જણાયછેરે. ટેક. પ્રભુ.
 ગણતર વિષુ ભણતર જેવું છે, પાયા વિષુ ચણતર જેવું છે,
 વાણા વિષુ વણતર શું કહી વણાયછેરે પ્રભુની.
 સાકર સાકર કે શું થાયે, સ્વાદ ખરો ખાયે તે ગાયે,
 પ્રેમ ભક્તિનાં પાઠે પ્રભુ પરખાયછેરે પ્રભુની.

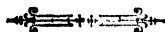
ભક્ત રહી ભગવાન ભરોસે, ભક્ત કરી મનનો મળ ઘોસે,
જ્ઞાની જ્ઞાનનાં જોશે ગોથાં ખાયછેરે પ્રભુની.
શિવશંકર ત્યજી વિષયાસક્તિ, એજ પરમ સાધી લે સક્તિ,
ભગવત ભક્તિ નામે પાર પડાયછેરે.

પ્રભુ પાસે નિત્ય પ્રાર્થના

૨૦. રાગ—ઉપરના જેવો.

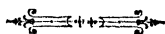
અમને અંત સમે અક્ષયલા લેવા આવજોરે. ધ્રુવપદ.
ત્રિકમ નામ તમારું ખ્યારું, પ્રભુ જતાં પણ કરું ન ન્યારું,
મનહર મંગલ મૂર્તિ મને બતાવજોરે અમને. ૧
વિકટ સમય સાચવજો બહાલા, કહું કેટલી કરી કાલાવાલા,
દેવા દીનદયાળા દયા દર્શાવજોરે અમને. ૨
વસમી અંત સમયની વેળા, બહારે વળજો વિકૃત બહેલા,
પ્રભુતપાળનું બહેલાં પણ પરબાવજોરે અમને. ૩
મકંટ જેવું મન આ મારું, ત્રિકમ તાન ચુકાવે તમારું,
અંતરનું અંધારું એ સદા સમાવજોરે અમને. ૪
દેજો દર્શન જન મનહારી, કરણાસાગર કુંજ બિહારી,
શિવશંકર બક્ષહારી બાપ બચાવજોરે અમને. ૫

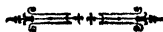
૨૧. ભૈરવી તાલ ૩

શુભ ગીરિવન્ધારીનાં ગારે, મંગલમય મુરારિનારે. શુભ ટેક.
 અમરમર અવિનાશી એકજ, શ્રીઅસુરારિનાં ગારે,
 કમળનયન કેશવ કમળાપતિ, કુંજ બીહારિના ગારે શુભ. ૧
 કમલાનન શ્રીકૃષ્ણ કૃપાધન, કંસારિનાં ગાગારે,
 અગમતિત અખંડ અગોચર અવતારિનાં ગાગારે શુભ. ૨
 નંદન નંદ નરોત્તમ નાગર નટ નરકારિનાં ગારે,
 ભક્તાધીન ભગવાન ભૂધર ભવભયહારીનાં ગાગારે. શુભ. ૩
 શ્રી રણછોડ રમાપતિ રઘુવીર રાવણારિનાં ગાગારે,
 શિવશંકર રસ આકર સુખકર દુઃખહારીનાં ગાગારે શુભ. ૪

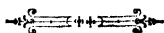
૨૨. રાગ—ઉપરનો અગર ગમે તે રાગમાં.

ગંગાધરના શુભ ગાગારે, ગીરિજાવરના શુભ ગાગારે ગંગા
 એક અનામય અગમ અગોચર ઈશ્વરનાં શુભ ગાગારે,
 માયાતિત મહેશ મયાળ મંગલકરનાં ગાગારે શુભ. ૧
 પૂર્ણ પરાત્પર પન્નગધર શ્રી પરમેશ્વરનાં ગાગારે,
 સત્ય સ્વરૂપ સચરાચર સ્વામી સંકટહરનાં ગાગારે શુભ. ૨
 વિઘ્ન વિદારી વિષધારી એ વિશ્વેશ્વરનાં ગાગારે,
 સાંખ સદાશિવ શંકર સુખકર સમરહરનાં શુભ ગાગારે શુભ. ૩

૨૩. રાગ—ધનાશ્રી તાલ ૩

કુમતિ કુકતિ હરીને, લજલે ભાવ ધરી હરિને. ધુવપદ.
 અમૂલ્ય આવો અવસર અનુપમ, નાવે ફરી ફરીને લજલે. ૧
 આળ્યો એકલો એકલું જાણું, ડગ ભર હરી હરીને લજલે. ૨
 જાગ જાગ શું ? ઉઘ અમાગી, પ્રપંચ પરહરીને લજલે. ૩
 શું કીધું ? સતકામ સ્મરી જો, સંસારે સરીને લજલે. ૪
 તર ભવસાગર શિવશંકર, શ્રીવર સત્વર વરીને લજલે. ૫

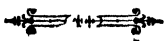

૨૪. રાગ—ધનાશ્રી ત્રિતાલ કામી

શું ના કરે એ રાહ.

પ્રેમીનાં શ્રી હરિરે. (૨)

ઉચ નીચનો લેહ જગતમાં, જગદીશનેના જરીરે પ્રેમીનાં.
 રોહીડાસ સજનાનો દાખલો, લેજો ધ્યાને ધરીરે પ્રેમીનાં
 અજભેગ ગજ શુભિકા ઉધર્યા, પ્રેમ પ્રભુને વરીરે પ્રેમીનાં
 વિંચ પ્રેમે દીનજાંધુને ભજ, દ્વેષ દુષ્ટા હરીરે પ્રેમીનાં
 નિગમાગમ સમજાવે એજ સૌ, જોજો અનુભવ કરીરે પ્રેમીનાં
 શિવશંકર પ્રભુ પ્રેમે આ ભવસાગર જાશે તરીરે પ્રેમીનાં

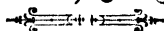

૨૫. સંસાર સમજીએ શાણુ એ રાગ.

પ્રભુનો પ્રાપ પ્રેમી જન મન જાણે.
 પામર પૂન પાપે પચ્યા શું પ્રમાણે. પ્રેમીજન.
 માની ન જાણે દાની ગુમાની ન જાણે. પ્રેમીજન.
 પ્રેમીની ગતિને ંડેમી રતિના પિછાણે. પ્રેમીજન. ૨
 પ્રેમ વિનાનું જ્ઞાન ધ્યાન નકામું, પ્રેમીજન.
 પ્રેમ સરિતા વિના સ્નાન નકામું. પ્રેમીજન. ૩
 પ્રેમનું સ્વરૂપ શ્રુતિ વેદ વખાણે, પ્રેમીજન.
 નિજનંદ નાથ ભર્યો પૂરો પ્રેમ ખણે. પ્રેમીજન. ૪

છાપો.

વૃથા મૂરખને બે.ધ, વૃથા સાગરમાં વૃષ્ટિ,
 વૃથા કુપાત્રે દાન, જ્ઞાન વિણ વૃથા છે વીષ્ટિ,
 વૃથા સુમની સેવ, વૃથા ગોવિંદ વિણ ગાણું,
 વૃથા નીતિ વિણગજ, કાજ પશુ વૃથા પ્રમાણું.
 શિવશંકર નર જન્મ આ, પ્રભુ ભજન વિણ છે વૃથા,
 પ્રિત ન કરી પરમાર્થમાં, વૃથા સુણી સૌ છે કથા.

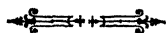

૨૬. રાગ આવું સુંદર નર તન પામીએ-કલ્યાણુ.

સમય સાંપડ્યો સત્ય સુખદ શ્રીવર સંભારી લે. ટેક.

જતન કર્યું જઠરામાં કેવું, બનશે શું ? બીજાથી એવું
 કર્યો કોલ તેં ગર્ભે એ નવ ભોલ વિસારી દે—સમય. ૧

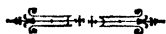
પય પ્રકટાવ્યું જનમ્યા પહેલાં, તેને તું ભૂલ્યો મન મેલા,
 એથી અંત છે દુર્ગતિ તારી એ ઉર ઉતારી લે—સમય. ૨
 લોગ લોગવે લલા લાવથી, લગવત લક્ષિત નથી લાવતી,
 વૌષિવદ્ધરી સમજ સમજ શું ના લયકારી છે ? સમય. ૩
 ભર લાવેથી ખરો ખજાનો, સમય ન આવે કોદી સજાનો,
 મળ્યો માનવી દેહ મળાનો, દુર્લભ ધારી લે—સમય ૪
 લેહ લાવના અળગી કરીને, સ્મર સ્મરહર શિવશંકર હરિને
 એજ વાત ઉપનિષદને વેદે વિસ્તારી છે—સમય. ૫

૨૭. રાગ-માઠ-તાલ દાદરો,

વાંચો તેટલું વિચારો, સુણી સદ્બોધ ધારોરે. વાંચો.
 કથા સુણી વૃથા વાદ ત્યજે નહિં, પરનીંદા પર પ્રીત,
 પંચ વિષયના સ્વાદ સુધાસમ સેવે ન સમજે હિં, ૧
 આતમધાતી એજ આચારો રે—વાંચો.
 ઔષધ ખાય ને પથ્ય ન પાળે તો રોગ શી રીતે જાય,
 તેમ કોટી કરે જ્ઞાન કથન પણ બંધન કેમ કપાય,
 વ્યાધિનો તો થાય વધારો રે—વાંચો. ૨
 દીનતાનું દુઃખ દબાવા કર્યો, કલ્પતરૂં તળે વાસ,
 મોતી મળ્યાં મોંઘા મૂલના તુલના તેની ન તેં કીધી ખાસ,
 એથી ક્ષણ સિદ્ધિ શું ધારોરે ? વાંચો. ૩

કેરી કેરી વખાર પાસે કદી સો વાર ફેરા ખાય,
 સુગંધીનો સ્વાદ માંડ મળે તેને ખરીદનારો ખાય,
 તેમ માત્ર શ્રવણે ના સુધારો રે-સુણી-વાંચો. ૪
 લોગ તજે બ્રહ્માનંદના લોગી, લોગ મેગવશે લોગ;
 આ લવ રોગનું આપધ એકજ, સાધો સદા ભક્તિ યોગ.
 નથી નિજનંદ આ ન્યારો રે, સુણી-વાંચો. ૫

આત્મશ્રદ્ધા,

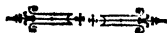
૨૮. રાગ-નલિન નયન નટવર મોરલીધર.

આત્મશ્રદ્ધા આરાધન એ સર્વોત્તમ સાધન સુખકારી, એ....
 જ્યાં નહિં કલેષ પ્રવેશ લેશ એ દેશ અનોખો
 અવિકારી, આત્મ.

ધ્રુવ પામ્યો અવિચળ પહવીને, એજ ઉપાસન સ્વીકારી,
 આત્મશ્રદ્ધાએ આ અવનિમાં તાર્યા અગણિત નરનારી.

આત્મશ્રદ્ધા

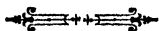
શ્રગાલ સમ શું ડરો દીલે ? મૃગરાજ બની કળ બળ ધારી,
 વિજયિ થશે વસુધાપર બહાલા, ધરો અસીએ કરબે ધારી.
 આત્મશ્રદ્ધાનો સંયમ સાધો, નિજનંદના અધિકારી. એ....

૨૬. આશા-તાલ-૩.

નજર કર તેમાં શું તારું ? (૨)

આ મન હરણી માનની મારી, મકાન આ માઈ,
અંતે યમ કિંકર કોપ્યા તવ કૌન થયું તારું. નજર. ૧
મિથ્યા અભિમાને નવ કરવું અંધ મોક્ષ પાડું
માટીમાં માટી મળી જશે, થાતાં અંધારું. નજર. ૨
મેં મેં કરતું મેષ મરે તેમ તુજ ગતિ પણ ધારું,
શિવશંકર મમતા મૂકી કર રામ રટણ પ્યારું. નજર. ૩

૩૦. રાગ ભેરવી-તાલ લાવણી.

જે ગાયનમાં હરિગુણ ન મળે એ રાહ.

પારસમણી પ્રભુ નામ ત્યજીને પાષાણે પટકાવું શું ?
ભયહર ભક્તિ દ્વાર ભૂલીને ભીંતે જઈ ભટકાવું શું-પારસ.
આપી ઇશ્વરે આંખ અનુપમ અંધ બની અથડાવું શું ?
રામ પરમ સુખધામ ત્યજીને, કામ વિષે કચડાવું શું ?
પારસ. ૨

નિર્મળ જગ ગંગાનું મૂકી, ખારા જળમાં નહાવું શું ?
ત્યજી સુધાસમ ખટરસ ભોજન, ખરાબ ખાણું ખાવું
શું ? પારસ. ૩

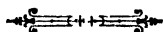
રમાપતિનું રટણ નહિં જ્યાં, પલપણ ત્યાં રોકાવું શું ?
કુળ કથામૃત પાન ત્યજીને, કુથલીમાં કુટાવું શું ? પારસ. ૪

જાણી જગ માયા જૂઠી એ, જૂઠામાં જકડાવું શું ?
ઠાસ હરિના ખાસ ખનીને, ખટપટમાં ખંડાવું શું ?

પારસ. ૫

શુદ્ધ સનાતન સ્વધર્મ ત્યાગી, અધર્મ પંથે ધાવું શું ?
વેશ બેશ નીજ દેશ તણો ત્યજી, બીજામાં બંધાવું શું ? પારસ. ૬
પરમ પુનિત ભારતમાં જન્મી, બ્રહ્માચારે ભરાવું શું ?
શિવશંકર ભવસાગર તરવા, ભજ શ્રીવર સમજાવું શું ?

પારસ. ૭

૩૧. રાગ ઉપરનો.

નરતન ધારી કર ઝટ માનવ તારે ખડું જે કરવાનું, ટેક.
માયામાં મુંઝાઈ મરીશ તો, અખંડ સુખ નથી મળવાનું,
નરતન. ૧

વૃદ્ધપણામાં કરીશ ભજન એ વાતે કંઈ નથી વગવાનું.
કાચી મટીનું મકાન તારું, એક પલકમાં પડવાનું. નરતન. ૨
હરિનામ રૂપ નાવ મળ્યું છે, આ ભવસાગર તરવાનું,
સત્ય તણા શઢ ચઢાવતાં તે, સત્વર પ ર ઉતરવાનું. નરતન. ૩
ધામ ધરા ધન પૂર્ણ હશે પણ અહિંનું અહિંઆ રેંવાનું
પુત્ર મિત્ર પરિવાર પ્રેમદા, સંગ ન કોઈ સંચરવાનું.

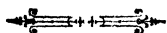
નરતન. ૪

મઠે મનવા માની માહ્યરૂં, રળ સાંચું જે રળવાનું,
ઝોળખ ઝટ અંતરયામીને, તુતે ત્રિવિધ દુઃખ ટળવાનું.

નરતન. ૫

પાધ એક અનુપમ જગમાં, આ ભવ રોગને હરવાનું,
શિવશંકર પ્રભુ નામ સુધા, કર પાન મટી જાય મરવાનું.

નરતન. ૬

૩૨, રાગ કેદાર-ત્રતાલ

તજ મન મમતા મદ કામ કામ, રટ નીશ દીન રાધા

ચ્યામ (૨) ચ્યામ ધ્રુવ પદ.

આતમ રામ વસે ઘટ અંદર, ભટકન ભાઈ કામ કામ-તજ.

સદગુરુનો સતસંગ કરીને, ઝોળખ અંતર રામ રામ-તજ.

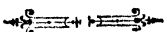
દુકીત છોડી સુકીત કરવા, રાખો હરદમ હામ હામ-તજ.

કાળતણો ભય શીરપર ભારે, કર નવ કુડાં કામ કામ-તજ.

ભોગ બધા ભયરૂપજ ભાસે, નિર્ભય હરિનું નામ નામ-તજ

શિવશંકર સુખધામ શ્રીવર ભજ, મળશે મોક્ષનું

ધામ ધામ-તજ.

૩૩. રાગ ગરબી-તાલ-ખીમટો.

બોલજે બોલજે બોલજેરે, હરિ રામનું નામ નિત્ય બોલજે,

માયાના મારમાં ભૂલી ગયો શું ? ગભે કરેલો કોલ જે રે-

હરિ,

ખાહિરના પડદા દુર કરીને, અંતરનો પડદો ખોલજે-હરિ
કથિર વિષે ભરમાઈને ભાઈ તું, સોનાની સંગ નવ

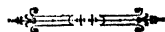
તોલજે-હરિ,

જેહ વસ્તુમાં લાભ મળે નહિં, તેવી વસ્તુ નવ

ઠહોરજે-હરિ.

શિવશંકર ભવસાગર તારનાઈ, નિત્ય નામામૃત

ધોળજે-હરિ.

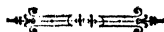

૩૪. રાગ ઉપરનો.

થાય છે થાય છે થાય છે રે, પ્રભુ પ્રેમને વશ ઝટ થાય છે.
દુર્યોધનના મેવા મૂકીને, ભાજી વિદુરની ખાય છે રે. પ્રભુ.
ગજને ઉગારવાને ઝુંડને મારવા, પાળા પ્રભુ પ્રેમે ધાય
છે રે. પ્રભુ.

શવરીના ખોર અને સુદામાનાં તાંદુલ, ભાવ્યાં એવું
સૌ ગાય છે રે. પ્રભુ.
પ્રેમે ભજે તેને પ્રભુ પરખાય છે, જ્ઞાનિ ગુમાને ગોથાં
ખાય છે રે. પ્રભુ.

શિવશંકર દુસ્તર ભવસાગર, પ્રભુ પ્રેમેજ તરાય છે રે, પ્રભુ.

૩૫. ગજલ-કવાલી.

॥ પ્રભુ છે પાસમાં તારા ॥

વિચારી જો અરે ંડાલા, પ્રભુ છે પાસમાં તારા--ધ્રુવપદ.

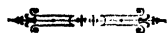
મધુરી મોરલી વાળા, પ્રભુ છે પાસમાં તારા--ટેક- ૧

મહા અધ્યાસની આડી, ઝનુની છે જખર આડી,
ભૂલાવે દૂષ એ દાડી, પ્રભુ છે પાસમાં તારા-- ૨તણડે દેહની અહંતા, સજી લે સ્નેહથી શમતા,
મૂકીદે માનવી મમતા, પ્રભુ છે પાસમાં તારા-- ૩નથી નોખો અનોખોએ, મૂખે મહા મંત્ર ગોખોએ સદા
ચિદ્રુપ ચોખોએ, પ્રભુ છે પાસમાં તારા --૪ધ્રુવડ ફરતાંજ નિરાંતે મહા અજ્ઞાનની રાતે.
રવિ ઉઠ્યે રહેતાં તે, પ્રભુ છે પાસમાં તારા --૫લવણ મહાસાગરે નહાશે, તદ્દાદારે તદ્દા થાશે
ગુરૂ ગમથીજ સમજાશે, પ્રભુ છે પાસમાં તારા --૬અંકુરિત ધીજ જવ બળશે, ત્રિવિધના તાપ તવ ટળશે,
મહા સુખ મુક્તિનું મળશે, પ્રભુ છે પાસ તારા --૭નીજેનંદેજ અનુરાગો. ભીતર ભ્રમ જલને ભાંગો
જગત જંબલથી જંગો, પ્રભુ છે પાસમાં તારા --૮

૩૬ હરિગીત.

ભણતર ભણી ભલી ભાતનું ભાવણુ ભપકથી આપતા,
સારા સુધારાની સમાજે, સફળ રથાને રથાપતા;અકસોશ એવા આજ સૌ, જીવતિ તણે જપ જપતા,
ચુલે ચડી ચતુરાઈને, ચતુરાતણા પગ ચાંપતા.

આનંદ બ્રહ્મોપાસકના ઉદ્ગાર.

૩૭ ગજલ

- અમે આનંદનાં ભોગી, મહાનંદિ અમારો છે,
અમે આનંદનાં યોગી, સદાનંદિ અમારો છે-- ૧
- સદા સંતોષને સ્મરશું, અમે આનંદને વરશું
સદાનંદેજ સંચરશું, સદાનંદિ અમારો છે-- ૨
- નથી કલેષી રતી દ્રેષિ, જણાતો જે વિવિધ વેશી,
વિદેશી કે કહો દેશી, સદાનંદિ અમારો છે-- ૩
- વને પવને તને પતને, મને વદને જને સદને
શુદ્ધાગદને^૨ અને સુમને^૩ સદાનંદજી અમારો છે-- ૪
- ઠરો આનંદના ઢાસો, ભરો આનંદના શ્વાસો
કરો આનંદમાં વાસો. સદાનંદિ અમારો છે-- ૫
- કરો આનંદતી વાતો, કરો આનંદની નાતો
કરો આનંદથી નાતો, સદાનંદિ અમારો છે-- ૬
- રવિ શશીમાંહી જે ચમકે, હામિનિ માંહી જે હમકે,
સકલ સ્થાને સદા સમજે, સદાનંદિ અમારો છે-- ૭
- પ્રકટમાં જે નિકટમાંજે, તટેતટ માંહી ખટમાં તે (શાસ્ત્રમાં)
ધુધટ પટ ખોલ ઘટમાં જે, સદાનંદિ અમારો છે-- ૮

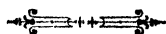
ગુરુ તે જાણવા સાચા.

૩૯. ગજલ.

- ગુરુ જે જ્ઞાનના દાતા; ગુરુ તે જાણવા સાચા,
ગુરુ જે પ્રદાના જ્ઞાતા, ગુરુ તે જાણવા સાચા. ૧
- રતિના માનની પરવા, ગુણી ગંભિરને ગરવા,
પરમ રસ પ્રેમથી પાતા, ગુરુ તે જાણવા સાચા. ૨
- ત્રિવિધનાં તાપને ટાળે, તપે નાં તાપ કે ટાટે,
રહે જોવિંદ ગુણુ જાતા, ગુરુ તે જાણવા સાચા. ૩
- વિષમતા વેગ નિવારે, ધસે ઝટ ધર્મની બહારે,
મહાનંદ જે મહમાતા, ગુરુ તે જાણવા સાચા. ૪
- સદા સંતોષના સંગી, નથી રિતભાત નવરંગી,
કદા દુઃખી ન દેખાતા, ગુરુ તે જાણવા સાચા. ૫
- અમૂલ ઉપદેશ જે આપે, કૃપા શિષ્યો પરે સ્થાપે,
પૂરા જુણેજ પરખાતા, ગુરુ તે જાણવા સાચા. ૬
- સદા પરમાર્થમાં પૂરા, નીતિને ન્યાયમાં શરા,
મળે જે મોજથી ખાતા, ગુરુ તે જાણવા સાચા. ૭
- ગુરુ એવાજ શિવશંકર, તરાવે સદા લવસાગર,
નિજનંદે સદા નહાતા, ગુરુ તે જાણવા સાચા. ૮

૪૦. ગજલ—કવાલી.

- વૃથા સંસારને ત્યાગી, લજબોયો વેશ વૈરાગી,
ભીતર બ્રમ જલના લાંગી, લજબોયો વેશ વૈરાગી. ૧
- લગન ધન ધામમાં લાગી, કામિની કામમાં લાગી,
લગનના રામમાં લાગી, લજબોયો વેશ વૈરાગી. ૨
- જોયુંના રામમાં જાગી, લોજન મન ભાવતું માગી,
જમ્યો તૃષ્ણા ન તન ત્યાગી, લજબોયો વેશ વૈરાગી. ૩
- શીખ્યા શિષ્યો તણું હરવા, શીખ્યા ભંડારમાં ભરવા,
દીધીના દૂષ્ટતા દાગી, લજબોયો વેશ વૈરાગી. ૪
- પુનિત પિતૃ માત તરછોડી, પુનિતા પ્રેમદા છોડી,
બન્યો રસ રંગનો રાગી, લજબોયો વેશ વૈરાગી. ૫
- બન્યો આ લોકમાં બ્રહ્મ, કર્યો પરલોક પણ નહ,
કમાયો કષ્ટ હીનુ બાગી, લજબોયો વેશ વૈરાગી. ૬

જમાનાની નવી નવાઇ.

૪૧. સુધારાનો આબોયોરે, વિચિત્ર જમાનો એરાગ.

જમાનની જોજોરે નવી આ નવાઇ—ધ્રુવ પદ.

વધીજ વાતોમાંહી સફળ, હલકટની કરતા હરીફ,
પવિત્રતા ગઇ છેક છુપાઇ, અખડતા આવી ઘેરેઘેર ઉતરાઇ.
નવી આ નવાઇ. ૧

વૃથા વદે મિથયા અભિમાને, વર્ણુલેદ જાતિ નવ માને,
પ્રીતિ લોજનમાં મનમાને, એજ મતિમાને જીઓ

આજના જમાને નવી. ૨

ધર ધર ફેશન દેવી પધારી, વેશ ખેશ પરદેશી ધારી,
અંજાયાં એમાં નરનારી, સ્વધર્મ વિસારી અન્યાં

પૂરાં અવિચારી—નવી આ નવાઈ. ૩
વ્યસન વધ્યાં વિધ વિધનાં ભારી, આહ બીડીએ ઠીધી
ખવારી.

સત્વહીન દેખું નરનારી, આવી ભયકારી જ્યાં ત્યાં

ક્ષયની સવારી—નવી આ નવાઈ ૪
વર્ણુ અઢારે એકજ આરે, સુધરેલા કરવાનું ધારે,
ઢેઢ ભાંગી પ્રહારુ સૌ ખ્યારે, પરણો પરસ્પર.

એવાં વચનો ઉચ્ચારે—નવી આ નવાઈ ૫
ધર્મ રસાતલમાંથી જાવા, કરે દાનવો જેવા દાવા,
આપે વટહયા ને વટલાવા, આપે ઉપદેશ થાવા.

થાવા આરે દિશે થાવા—નવી આ નવાઈ. ૬
શ.સ્ત્ર વચનપર મારે મેખો, નિત્ય લખે કલિપ્ત નવ લેખો,
એ પણ ભૂંડી એક ભવાઈ, વાઈ સૌ દેખોકે સુધારાની

લેખો—નવી આ નવાઈ. ૭
સુધરેલા આ કે ભગડેલા, બની ખેડ સાહેબના ચેલા,
સત્યા સત્ય ન જીએ છકેલા, ફેશને ફસેલા દે છે

ધર્મને ધકેલા—નવી આ નવાઈ. ૮

કહે શિવશંકર સત્ય ઉચ્ચારિ, અનુભવ અંતર માંડી
ઉતારી, વિર પુરુષને જન્મ દેનારી, ભારતભૂમિ-આથી
બની છે બીચારિ-નવી. ૯

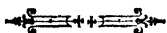
૪૨—ગજલ—કંવાલી-ભૈરવીમાં,

॥ જખ મારવા ॥

નથી જાત ધર્મ જે બાણતા બાણ્યું બધું જખમારવા,
મન માની મોજો માણતા, માણ્યું જગે જખમારવા. ૧ ટેક,
ત્યજી જન્મ જાત આચારને, વણુશ્રિમો આ ચારને,
મિથ્યા ગણે સંકર બને, જન્મ્યા જગે જખમારવા ૨ નથી.
ભણતર ભણી ભલી ભાતનું, ભારે સુધારામાં ભળ્યા;
ભૂલ્યા ભાન જન્મની ભાતનું, ભણતર ભણ્યા જખમારવા. ૩
પાગલ બન્યા પૂરા ઘણા, પ્રેરક પીશાચી લગ્નના;
પૂરા નહિ અધુરા ઘણા, પાગલ બને જખ મારવા. ૪ નથી.
ભક્તિ ભજનમાં દોડતા, છલ કપટને નથી છોડતા;
નિજ નારને તરછોડતા, ભક્તિ કરે જખ મારવા. ૫ નથી.
માળા લઈ મંદિર વિષે, બગ ભક્ત બનીને બેસતા;
કાળાં કુકર્મો ના ત્યજે, માળા લીએ જખ મારવા. ૬ નથી.
પૂજે નહિ પિતૃ માતને, દોડે પ્રભુને પૂજવા;
પૂજા નહિ પાખંડ તે, પૂજા કરે જખ મારવા. ૭

દર્શન ત્યજી નીજ નાથનું. હરિ દર્શને ઝટ દોડતી;
 પતિ એજ પ્રભુ નથી માનતી, દર્શન કરે જખમારવા ૮
 સન્યાસ લઇ સ્વામી બન્યા, ભોગો વિલાસો ના તજ્યા;
 ભરી આશ જે ઉરમાં ઘણી, સન્યાસ લે જખમારવા. ૯
 ગુરજી બન્યા શિષ્યો કર્યા, નિજ સ્વાર્થને બસ સાધવા;
 નથી સત્ય જે સમજાવતા, ગુરજી બન્યા જખમારવા, ૧૦
 સંસાર સુધારા તણી, પરિષદ ભરે ભલી ભાતની;
 કરે નષ્ટ ધર્મ જે બ્રહ્મ તો, પરિષદ ભરે જખ મારવા. ૧૧
 જીવ શિવની વાતો કરે, પણ આપનાં ઉરમાં ધરે;
 જગનો પ્રપંચ ન પરહરે, વાતો કરે જખ મારવા. ૧૨

ચેતવણી રૂપ ચાખખો.

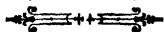

૪૩ હરિગીત ગમે તે રાગમાં ગવાશે.

અંગ બગ અંગી બળે, જે અન્ય પ્રાણીને છળે,
 ને પુણ્યનો પથ પાધરો ત્યજી, પાપના પંથે પળે;
 મૂઝી સરસ જે આત્ર તરૂને; બાથ લીડે બાવળે,
 એવા અધમની અંતમાં વસમી થવાની છે વલે. ૧
 દુષ્કર્મ કરતાં દીલમાં જે, દુષ્ટ જન ડરતા નથી,
 પૂજે પ્રભુને પ્રેમથી પણ, પાપ આચરતા અતિ;

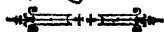
- અધિચારથી એ આંધળા, સવળે કદાપિ ના વળે,
એવા અધમની અંતમાં વસમી થવાની છે વલે. ૨
- બહુ શ્રુત બનવાથી બધે જે, બોલવે બહાદુર છે,
મહાપૂર વિષયાતુર ભક્તિ, ભજન પણ બહુ દુર છે;
સાફ કદાપિ કોઇનું. દેખી શકે ના કો સ્થળે,
એવા અધમની અંતમાં, વસમી થવાની છે વલે, ૩
- વિવેક સારા સારનો, તલભાર તો જેને નથી,
રતિ રંગમાં રસબસ નહે, નવ રામને જાણે રતી;
પારસમણી ત્યજી પામરો પાષાણને બાંધે ગળે,
એવા અધમની અંતમાં વસમી થવાની છે વલે. ૪
- ધર્મ્યાજ કરવામાં અવરની અંધ બનીને આથડે,
વળી વ્યર્થ વાદે વખતને, વિતાવતા નજરે પડે;
પાષાણ પણ પીગળે પરંતુ, હૃદય જેનાં ના ગળે.
એવા અધમની અંતમાં વસમી થવાની છે વલે. ૫
- અધિકારના અહંકારમાં અન્યાય અતિશય આચરે;
મરતાં સુધીમાં મત્સ્ય લોગી. બગ ન મુક્તાફળ ચરે.
ચક્રને રંજીડી પૈસા. પાપનાં પ્રીતે રળે;
એવા અધમની અંતમાં, વસમી થવાની છે વલે. ૬
- કાળા ગયા ઘોળા થયા. કાળાં ન તોયે ત્યાગતા,
અક્ષમા ચડ્યાં ડોળા પરે, ચાળા ન તોયે ત્યાગતા;
પાપને આગળ કરે, પરમાર્થ મૂકે પાછળે,
એવા અધમની અંતમાં વસમી થવાની છે વલે. ૭

ઉપદેશ આપે અન્યને, પણ આપ ઉર ધરતા નથી,
સ્થાપે મુધારાની સમાજો, સ્વયં મુધરતા નથી;
હરિદાસ શિવશંકર તણી, શિક્ષા ન શુભ આ સાંભળે,
એવા અધમની અંતમાં, વસમી થવાની છે વલે. ૮

૪૪ ગજલ.

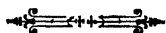
હશે જે પૂર્ણ સંસ્કારી, પ્રભુ ભક્તિ તેને ભાવે,
અગર જે હોય અધિકારી, પ્રભુ ભક્તિ તેને ભાવે. ૧
કરોડો જન્મના પુન્યે, મદ્દીનતા જાય જવ મનની,
તદા તે થાય અવિકારી પ્રભુ ભક્તિ તેને ભાવે- ૨
નથી ધન ધામની ચિંતા, નથી આરામની ચિંતા,
વિષયની વાત ધિક્કારી, પ્રભુ ભક્તિ તેને ભાવે. ૩
સદા સત્સંગને સાધે, ડુબેના વાદ વિવાદે,
ચહે ના ચાતરી નાદે, પ્રભુ ભક્તિ તેને ભાવે. ૪
કેરે સજ્જન તણી સેવા, હરે હઠીલાઈના હેવા,
ગણે હરિદાસ હરિ જેવા. પ્રભુ ભક્તિ તેને ભાવે. ૫
જગત જંજળથી જાગે, તીમિર અંતર તણું ત્યાગે
નિજનંદેજ અનુરાગે, પ્રભુ ભક્તિ તેને ભાવે. ૬

૪૫ ગજલ.

સ્વધર્મે લેશ ના ચાલે, યયા મુધરેલ તેથી શું ?
વિદેશીના ચડયા ચાળે, યયા મુધરેલ તેથી શું ? ૧

- ન જાણે જાતનાં ધર્મો, ન જાણે જાતનાં કર્મો
 મૂઝી મર્યાદાને મહાલે, થયા સુધરેલ તેથી શું ? ૨
- મળે જ્યાં પ્રેમની પોળી, ભલે હોય ઢંક કે કોળી
 ભળે ત્યાં શ્રદ્ધ થઈ ંહાલે, થયા સુધરેલ તેથી શું ? ૩
- સહજ સુખ સોઈને સાફ, દીએ નીજ ધર્મને ધકકો,
 અલક્ષા ભક્ષ નવ ભાળે, થયા સુધરેલ તેથી શું. ૪
- ભણ્યા ઇંગ્લીશ કે ઝટપટ, ગણે આચારને ખટપટ
 પૂનિતતા લેશ ના પાળે, થયા સુધરેલ તેથી શું. ૫
- હરે જે હિત પોતાનું, કરે શું ? હિત બીજાનું,
 કુછંદે કાળ બહુ ગાળે, થયા સુધરેલ તેથી શું ? ૬
- પ્રભુની ભક્તિ નવ ભાવે, ભામિનિ ભોગવે ભાવે
 મોહ્યા બની મસ્ત મધ લાળે, થયા સુધરેલ તેથી શું ? ૭
- મળે શિવરામ ગઈ રતના, બનો ના દાનવી મતના
 થઈ સંતાન ભારતના, થયા સુધરેલ તેથી શું. ૮

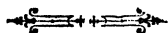

૪૬ ગજલ-કવાલી;

॥ સન્નારી તેજ સદ્ભાગી. ॥

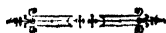
- પતિવ્રત પાળનારી જે, સન્નારી તેજ સદ્ભાગી,
 શિયળ સંભાળનારી જે, સન્નારી તેજ સદ્ભાગી. ૧
- ગણે પતિ પ્રાણથી પ્યારા, ભણે શુભ ધર્મના ધારા,
 ત્રિતાપો ટાલનારી જે, સન્નારી તેજ સદ્ભાગી. ૨

- કદાના કલેષ ઉરધારે, સદા સાદાઈ નીરધારે,
ખુરાઈ ખાળનારી જે, સન્નારી તેજ સદ્ભાગી. ૩
- કરેનાં ક્રોધ ક્રો કાળે, ચળેના ચાતરી ચાળે,
ખરાખી ખાળનારી જે, સન્નારી તેજ સદ્ભાગી. ૪
- સદા મુખ સર્વને આપે, ધરેના ગર્વને આપે,
સુચાલે ચાલનારી જે, સન્નારી તેજ સદ્ભાગી. ૫
- પતિપર આપત્તિ પડતાં, રતિના જે તજે દ્રઢતા,
ધિરજને ધારનારી જે, સન્નારી તેજ સદ્ભાગી. ૬
- કરે પરમાર્થમાં પ્રીતિ, ધરે ભગવાનની ભીતિ,
મમત્વે મારનારી જે, સન્નારી તેજ સદ્ભાગી. ૭
- સદા શિવશંકરે સરતી ંહાલાના ંહાલને વરતી
તરીને તારનારી જે, સન્નારી તેજ સદ્ભાગી. ૮

૪૭ હરિગીત.

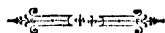
શુભ ગુણુશાળી સુંદરિ જો ના મળે સંસારમાં,
વદને તને શાંતિ મને ના, સ્વાહ મુખાગારમાં;
કલકલ કરે નિત્ય કાગડી, સમજે ન સારા સારમાં,
નાદાર દેશેઃ દારના કીરતાર કો અવતારમાં;

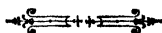
૪૮ ગજલ-કવાલી.

॥ સદાશિવ સાંખ સુખરાશી ॥

ગીરિ કૈલાસકે વાસી, સદાશિવ સાંખ સુખરાશી,
 અખંડાનંદ અભિલાષી, સદાશિવ સાંખ સુખરાશી. ૧
 સુરા સુરકે વિપદહારી, બૂસુર ભયહાર ત્રિપુરારી,
 જટા બીચ જનહુવિ ધારી, સદાશિવ સાંખ સુખરાશી. ૨
 મયાળુ મોક્ષકે દાતા, દયાળુ તત્ત્વકે ત્રાતા,
 કૃપાળુ તુંડી પિતા માતા, સદાશિવ સાંખ સુખરાશી. ૩
 સોહે શિર ગંગ નગખાલા, અરૂં અરધંગ નગખાલા,
 ગલે બીચ ફંદણી માલા, સદાશિવ સાંખ સુખરાશી. ૪
 વાધાંબર અંગ મૃગછાલા, ધરે ફનીહાર મતવાલા,
 ત્રિનેત્ર ભાલમેં જવાલા, સદાશિવ સાંખ સુખરાશી. ૫
 મહેશ્વર માર મદહારી, ભસમ તનપર સદાધારી,
 સેવકકે લીજીએ તારી, સદાશિવ સાંખ સુખહાસ્ત. ૬

૪૯ સોરઠ—લાવણી.

કામળુ દીસે છે, એ રાગ.

રૂડા રણછોડરાય મહારાજ મુજને ભાવતારે.

મંદિર આવતારે-રૂડા રણછોડ

-ધ્રુવપદ.

પાઘ સોનેરી ખેર્યો સારો, જામો જરીનો લાગે ખ્યારો,
પુલનો તોરો ન્યારો, મૂખ મલકાવતારે-૩૬. ૧

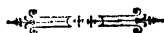
મણીમય ખેર્યા હાર રૂપાળા, શોભે ઉપર તુળસીની માળા,
મધુરી મોરલીવાળા, મન લલચાવતારે-૩૬. ૨

કરણે કુંડલની છબી ન્યારી, કનકે કડાં કરપર મનહારી,
નીરખું ધારી ધારી, જ્ઞાન બૂલાવતારે-૩૬. ૩

પીતાંબર પીળું અતિ શોભે, દર્શન કરતાં દીલડું લોભે,
ચિત્ત વૃત્તિ ત્યાં થોભે, દુઃખ વિસરાવતારે-૩૬. ૪

પાયે ધુધરી અંજર અમકે, કનકે છડી કર સુંદર અમકે,
ચાલે ચટકે મટકે, મધુરું ગાવતારે-૩૬. ૫

દર્શન આપ તાણું પ્રભુ પ્રીતે, શિવશંકર આહે છે ચિતે,
મોટા મુનિજન નિત્યે, ધ્યાન લગાવતારે-૩૬. ૬

૫૦ ભંજન-રાગ-બલીહારી રસીયાનો ।

ગુણવંતા ગીરિવરધારી, મનોહારી મોરલી તારી,
બલીહારી જાઉં જાહવાહોજી -ધ્રુવપદ.

હરિએ યમુના તટ આવી, ખંસી તો એવી બળવી,
સૌના તનડામાં લાગી તાળી-મનોહારી. ૧

વનમાં વાંસલડી વાળી, અબકીને હુંતો જાગી,
બૂલી જ્ઞાન જોઢી અવળી સાલી-મનોહારી. ૨

સુતા મંદિર મેલી, ચાલી ગોપી જની ઘેલી,
પીવા જંસીનું અમૃતવારિ-મનોહારી.

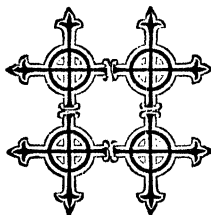
૩

ભોરલીએ મનહરી લીધું, ઘેલું ગોકુલને કીધું,
પશુ પંખી સૌને લાગી ખ્યારી-મનોહારી.

૪

સ્વાહ સુધાસમ મીઠો, શિવશંકર ક્યાંય ન દીઠો,
પીતાં જગ પીડા કીધી ન્યારી-મનોહારી.

૫

ગુરુ શિષ્યનો સંવા ,

૫૧, ભૈરવી-શા માટે શ્રમ કરે સતી એ રાહ.

શિષ્ય—

જ્ઞાન કેમ નવ થાય મનુષ્યને આ અવનિની માંહ્ય (૨)
કહો કારણ તેનું ગુરુરાય. (૨)

ગુરુ—

સાંભળ શિષ્ય સુલક્ષણા, આપીને દ્રઢ ધ્યાન,
શા કારણથી માનવી, રહે સદા અજ્ઞાન.
હું પદમાં મરડાઈ મરે છે, મસ્ત બની મહિપર વિચરે છે,
કામ ક્રોધને મોહ મમતામાં નિત્ય તણાતો જાય,
એવાને જ્ઞાન કદી નવ થાય. (૨)

સાખી.

રામ તણ રમણિતણું, ધરે હુમેશાં ધ્યાન,
સારાસાર વિચાર નહિ, ભમતો ભૂત સમાન;
પરનીંદા પરહારે પ્રીતિ, કાળતણી નવ રાખે ભીતિ,
વેદ નીતિને શાસ્ત્રતણી નવ શીખ ધરે મનમાંહ્ય
તેવાને જ્ઞાન કદી નવ થાય. (૨)

સાખી.

કોણુ અને હું ક્યાં થકી, આંખો છું આ ઠાર
કરે ન કોદી તે તણો, મનમાં લેશ વિચાર

સાચ મણી ત્યજી કાચે રાચે, નારીનો નટવો બની નાચે,
આંખ છતાં અંધો બની જઈને ભીંત વિષે ભટકાય
(જઈને) ૨

એવાને જ્ઞાન કદી નવ થાય. (૨)

સાખી.

ઝોળખવા અવિનાશીને, ચોજે ન એક ઉપાય,
પાપ પ્રપંચે પરવરી, મનમાં બહુ મલકાય.
ભોગ રોગનું સ્થાન ન માને, પ્રીતિ ન પરમ મુધાર સપાને
પયઘતના પકવાન ત્યજી નર નિત્ય અખજ જે ખાય,
એવાને જ્ઞાન કદી નવ થાય. (૨)

સાખી.

શિષ્ય.

ધણા ખરા વિદ્વાન પણ, જોડે સદા અજ્ઞાન,
કારણ તેનું શું હશે ? કહોને કૃપાનિધાન.

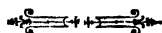
સાખી.

શુદ્ધ--

વિદ્વા ભણી વિવાહમાં, વ્યતીત કરે બહુ કાળ,
પોતાના કલ્યાણનો, કરે ન કોઈન ખ્યાલ.
વિદ્યાનો મહ મનમાં વધારે, વડિલતણી આજ્ઞા નવ ધારે
સ્વધર્મ સુખદા ત્યાગી દુઃખદા અધર્મ ધંધે ધાય--
એવાને જ્ઞાન કદી નવ થાય. (૨)

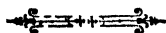
સાખી.

કામ ચામને હામનું, ધ્યાનજ આઠે જામ.
 રટણુ કરે નહિં રામનું. મૂઠ મૂરખનો જામ.
 ચિત્ત જેનાં ચતુરામાં ભટકે, અધર્મને અન્યાયે આટકે
 શિવશંકર પારસમણી મૂકી, પાપાણે પટકાય
 એવાને જ્ઞાન કહી નવ થાય. (૨)

પર હરિગીત-સોરઠ.

ધરણીધરે ધન આપીયું, ખાધું ન ખાંતે વાપર્યું,
 ને પાત્ર પરખી કોઇ દીન, નવ દાન કોડીનું કર્યું;
 કીધી કમાણી પાપની, નવ ભક્તિનું ભાતું ભર્યું,
 રે રે મૂરખ ! નર દેહમાં સાધન કહે તે શું કર્યું.

• ॥ તેજ થશે ભવપાર ॥

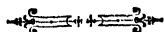
પૃથ દોહરા.

ખોધ મુણીને સર્વદા, શોધ કરી લે સાર,
 કોધ ન જે કરતા કદા, તેજ થશે ભવ પાર. ૧
 નીતિના નમુના સમા, ક્ષમા તણા અવતાર,
 રમાપતિને ફીઝવે, તેજ થશે ભવ પાર. ૨

વિવેક વશ વરતે સહા, એક ટેક ધરનાર,	
ડગે ન દુઃખ પડતાં કહા, તેજ થશે ભવપાર.	૩
પ્રાણ જતાં પણ પીંડથી, પણનાં પરહરનાર,	
એજ ખરા અવતારી છે, તેજ થશે ભવપાર.	૪
વર્ણશ્રમ અચારને, નીશઢીન આચરનાર,	
ભજે ન બ્રહ્માચારને, તેજ થશે ભવપાર.	૫
જનની જનકમાં જોડતા પૂરો પ્રભુ સમખ્યાર,	
નથી કદી તર છોડતા, તેજ થશે ભવપાર.	૬
તન ધન સાધન વડે, કરતા પર ઉપકાર,	
તેને સુખ સૌ સાંપડે; તેજ થશે ભવપાર.	૭
લેહ ખેઢને પરહરી, વેઢ વચન પર ખ્યાર	
શિવશંકર એવા જનો, સદ્ય થશે ભવપાર.	૮

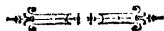

પ્રાસાદિક ભજનાનંદ.

૫૪. રાગ-આશા અથવા ભૈરવી લાવણી.

જે ગાયનમાં હરિ ગુણ ન મળે તે ગાયનને ગાવું શું ?
 રામ નામ રસના નહિં જેને તેનાં સંગી થાવું શું ? જે.
 જ્યાં જોતાં નિર્મળ જળ નમળે, તે નદીએ જઈ નહાવું શું
 માત પિતાની સેવા છોડી, જામે તીર્થ ભટકાવું શું ? જે.
 જે મારગમાં કાંટા કંકર, ધર્મ ત્યજી ત્યાં ધાવું શું ?
 આવ નહિં આદર નહિં જે ધર, જોર ધરી ત્યાં જાવું શું ? જે
 વિષયી ગુરૂ લોભી નૃપ સેવી, મહા દુઃખથી મુકાવું શું ?
 ભૂખ્યું પેટ ભરાય નહિં. કઠી, હરામ ખાણું ખાવું શું જે,
 પવિત્ર ચાહ નહિં ચિત્ત જેને તે ચતુરાને ચલાવું શું ?
 અનિત્ય મૂખડું જોઈ અરિસે, મોઢ ધરી મલકાવું શું ? જે.
 જે નગરીમાં જ્યાં ધર્મ નહિં, તે નગરીમાં જાવું શું ?
 નથુરામ ભગવંત ભજન વિણ આખર અન્ય કમાવું શું ? જે.

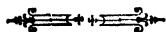

૫૫. રાગ-દેશ તરજ તાલખેમટો.

આવી મારી ઝુંપડીમાં આજ મહારા સ્વામી પાવન કીજે
 દીનદાસ એ.....પાવન કીજે દીનદાસ.
 આપ વિના જાણે કોણ હાઝ મહારા સ્વામી, કરશે ના;
 મને નિરાશ-આવી.

નથી આસન ફડાં પ્રભુ ખેસાડવા, નથી સરસ લોજન કાંઈ.
જમાડવા, મારો સ્વીકારો રોટલોને છાશ ચહારા સ્વામી ૧
મારી પાસે નથી દિવ્ય વસ્ત્ર નાથ આપવા;
નથી પુષ્પહાર આપ કંઠે આરોપવા.

માનો પુષ્પહાર, એ (૨) અર્ચું તુચ્છ ઘાસ મારા સ્વામી.
હું છું દુર્ગાના ચરણમાં કંઈ મૂકવા, મૂકું માથું પદે પ્રભુ.
સ્વીકારવા-જેજે ભાવ (૨)જેશે સામગ્રી ખાસ મારા સ્વામી.
નાથ નરસિંહ દયા આજ દરશાવજે,
મારી રાંકડીની પર્ણિકુટી શોભાવજે,
પ્રભુ આવશે નહિં (૨) ત્યાં લગી નાંખીશ નિશ્વાસ મારાસ્વામી.

॥ જ્યાં પ્રેમ ત્યાંજ પ્રભુ છે ॥

૫૬. લજન પંજળી ઠેકો.

પ્રેમનો સંગીરે સરજનહાર-પ્રેમનો. ધ્રુવપદ.

અગમ અગોચર વેદ જેહનો લેદ ન પાવે રામ. લેદ ન પાવેરે,
નેતિ નેતિ કહી શેષ શારદા ગુણને ગાવેરે, ગુણને ગાવેરે
ચૌદ ભુવનમાં જે વસેરે અગણિત અંઠ પ્રકાશ, (૨)

પ્રેમ વડે ભક્તોને ભાસે, હૈય પોતાનો હાસ પ્રેમનો. ૧

પ્રેમ વડે રવિ કીરણોથી રવિ કમળ પ્રકાશે રામ કમલ પ્રકાશેરે,
લોહ ચુંબકનો પ્રેમ લોહ સત્તર આકર્ષેરે, સત્તર આકર્ષેરે
ક્યાં ચકોર ક્યાં અંદ્રમાને અંતર અગમ અપાર (૨)

પ્રેમ વડે પાસે રહે જેમ યંત્ર ચલાવે તાર પ્રેમનો. ૨

પ્રેમ હતો પ્રહ્લાદ લોકને હરિએ રાખ્યો રે-

હરીએ રાખ્યો રામ,

શવરીનાં બદરી ફળનો રસ હરીએ ચાખ્યો રામ-

હરીએ ચાખ્યો રે.

ઉંચ નીચને ના ગણેરે વિદુલ બહારે ધાય (૨)

જળ નીધિમાં ગજરાજે સમર્થા શ્યામે કરી રહાય પ્રેમનો. ૩
પ્રેમરૂટે પતિવ્રતા પત્ની પતિપદ પૂજે છેરે-પતિપદ.

મધુરી મોરલી નાદ સ્વાદપર સર્પ ઝુઝે છે રે-સર્પ.

તેમ પ્રેમ પરબ્રહ્મમાં નીશદીન રાખે કાચ, (૨)

મૂળશંકર તદરૂપ બને તો જીવન મુક્તિ હોય પ્રેમનો. ૪

પાઠ આશા-પંજળી ઠેકો.

શું કીધું સતકામ જગતમાં શું કીધું સતકામ-(૨)

રામનામ રસના નવ લીધું, શું બેસે છે દામ ?

જગતમાં ધ્રુવપદ.

પરધન પરઝાં ત્યાગ ન કીધી, લાજ ગર્વ થઈ લોકે પ્રસિદ્ધિ

દીનજનોપર દયા નવ દીધી, એમ ન રીઝે રામ. જગતમાં. ૧

પરનીંદા કરવાપર પ્રીતિ, કુટુંબ કલેષિ થઈ કરી તેં અનીતિ,

મસ્ત બની મરવાની ભીતિ, મૂકી મૂરખ જામ-જગતમાં. ૨

જો વિશ્વેશ્વર ચિસરી જાશે, પાછળથી પસ્તાવો થાશે.

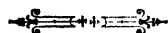
ધાણ વાળ્યો ને ગઠ ઘેરાશે, અંતે એ પરિણામ-જગતમાં. ૩

વિવીધ પ્રકાર વિચાર કરી લે, સદ્ગુરૂ કેરું શરણું ગ્રહી લે,

મૂળશંકર વિશ્વંભર વરીલે, ઠરનાનું એ ઠામ-જગતમાં-૪

૫૮ રાગ સોરઠ લાવણી.

રાતે રાજ વિચારો આજ કમાયા શું અહિંરે,
 સુતાં મન મહીરે-રાતે.
 ખાવા પીવા પ્રભુએ દીધું, તે સાટે મેં શું શું કીધું;
 એ ખાતું સરભર કીધું છે કે નહિંરે. રાતે. ૧
 પાપરૂપ શું કરજ થયું છે, તે સાટે શું પુ.ય કર્યું છે;
 પુન્ય પાપમાં વધેલ છે ખાબુ કઈરે. રાતે. ૨
 જે માટે આ જગતન દીધું, તે માટે મેં શું શું કીધું;
 વધુ ઘટુ કે સુધારવું શું તે મહીરે. રાતે. ૩
 માયાએ કેવા ભૂલાવ્યા, બુદ્ધિજ્ઞાને કેવા ફાવ્યા;
 કઈ સવળી ને અવળી રીતિ છે રહિરે. રાતે. ૪
 ભૂલચુકની માફી માગી, અનંત પતિને પાપે લાગી;
 નિત્ય સુવે તે નિત્ય થશે સુખી સહીરે. રાતે. ૫

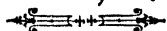
૫૯ રાગ પ્રાણીઆ ભજ લેને કીરતાર

અગર ગમે તે રાગમાં.

શો તું જીવે જગતમાં સાર, લાંબો કેમ નકરે વિચાર, ટેક.
 ગાલ ગુલાબી જોઈ મોહે તવ, ઘરડાને સંભાર,
 જો જીવ્યો તો એજ હાલ છે, ભલકો તો દીન ચાર. શો તું. ૧
 શણગારેલ હવેલી દેખી, મૂવો ખાપ સંભાર,
 એની સાથ ગયું નથી તેમજ, તારૂં પણ તું ધાર. શો તું. ૨

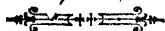

નારીમાં મન ખુંચી રહે તવ, જો તું વિધવા નાર;
 બહેલો મોઢો પણ વિયોગ છે, ફરી નથી મળનાર. શો તું. ૩
 કુટુંબમાં મન ખુંચે ત્યારે, આગગાડી સંભાર;
 જુદે જુદે સ્થળથી સૌ આવ્યાં, વિવિધ સ્થળે જાનાર. શો તું. ૪
 તનનાં મનનાં જનનાં ધનનાં, દુઃખ છે પારાવાર,
 સુખના લાસ નીજ લાલચમાં, વૃથા જાય અવતાર. શો તું. ૫
 સમજ અનુ જગની તૃષ્ણા તજ, લજ શ્રીવર સુખકાર,
 તન મન ધન એમાંજ રોકીને, ઉતરી જા લવપાર. શો તું. ૬

૬૦ રાગ ઉપરનો.

સાચું સમજ્યું તેજ ગણાય, જ્યારે વર્તન તેવું થાય. ટેક.
 સુંદર રસોઈ જાણી તેમાં, પેટ કદી ન ભરાય;
 બાજરીનું પણ કરે ઢેખડું, ભૂખ તો ત્યારે જાય. સાચું. ૧
 લાખ રૂપિયા મૂકી રાખે, દીન નવ વળે જરાય;
 પાંચ પાઈ પણ ખરચે ત્યારે, પાન સોપારી ખાય. સાચું. ૨
 અનેક ઔષધ જાણે એથી, રોગ ન મટે જરાય,
 ઔષધ કરે અને ચરી પાળે. ત્યારે દુખ તો જાય. સાચું. ૩
 ઘણું જાણી ઘરમાં બેસી રહે, તે નહિં પાઈ કમાય;
 કરે નોકરી બુદ્ધિ ખરચે, ત્યારે મસ પંકાય. સાચું. ૪
 તેમ જ્ઞાન જાણે દીન ન વળે, લજન કરે અધ જાય;
 અનંત તેજ ખરા જ્ઞાનિ જે, નિશદીન હરિગુણ ગાય. સાચું. ૫

૬૧ રાગ નારાયણ નરસીંહ નરોત્તમ એ રાહ.

ક્યારે કરીએ હરિ સ્મરણ એ, કહેવું છેકજ ખોટુંરે,
 મુખથી શ્રીવર શ્રીવર કહેવું, કામ નથી એ મોટુંરે. ક્યારે. ૧
 ખાવા પીવા વખત મળે છે, અવસર મળે સુવાનોરે;
 ઘરઘંધાનો વખત મળે કેમ, ન મળે હરિ લજવાનોરે. ક્યારે. ૨
 નવરાં ગમ્યાં થોડાં મારો, વખત ઘણોએ મળશેરે,
 મોડા સુવો ઉઠો બેઠા તો, નિયમ જરાખર પળશેરે, ક્યારે ૩
 ધંધામાં તો કામ શરીરનું, જીલ તમારે વશ છેરે,
 મનથી ચિંતા રાખે તેને, તો શુભ અવસર મસ છેરે. ક્યારે. ૩
 તન સાધનની સેવા કરતાં, મનની સેવા ભારી રે;
 તે મનમાંની કરી શકે છે, આડે તે નર નારી રે. ક્યારે. ૪
 માટે મન રાખો માધવમાં, લજન કરો બહુ ભાવેરે;
 અનુભવ મહાભય તુલ્ય છે, ફરી ફરી નહિં આવેરે. ક્યારે. ૫

૬૨ ગીરધારીરે એ ગરબીનો રાગ.

મરવું છેરે, એ નવ ભૂવી જાવું, શરણું શ્રીવરનું રહાવું. ૧
 આ શરીર જાણી દેશેરે, અહીંનું સહુ અહીંજ રહેશેરે,
 નહિં અન્ય કોઈ મુઘ લેશેરે, તે ટાલેરે પડે નહિં મુંઝાવું.
 શરણું. ૧

ન પ્રમાણ વડા નહાનાનુંરે, નક્કી ન રાગી સાજનુંરે,
 આવતું અચાનક ધાનુંરે, તે માટેરે જલદી સજ થઈ જાવુંરે.
 શરણું. ૨

જન નિત્ય જાય છે આજ્યાંરે, બહુ ગયાં આપણા બહાલાંરે,
જેમણે વ્રથા વચ ગાજ્યાંરે, તે સહુનેરે, પડયું હશે પસ્તાવું,
શરણું. ૩

સૌ સ્મશાન જ્ઞાનિ થાતાંરે, પણ ક્ષણમાં ભૂલી જતાંરે;
એ મૂરખમાં લેખાતાંરે, નવ એવાંરે, કદી આપણે થાવું.
શરણું. ૪

મરવાથી જે જન ડરતારે, તે એ લય વધતો કરતારે;
શીઘ્ર ઉપાય નથી આચરતારે, ભક્તિથી રે નહિ પડે ઘભરાવું.
શરણું. ૫

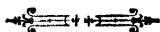
મરવા માટે સજ રહેવુંરે, જગ ક્ષણિક સમગ્ર લેવુંરે;
પ્રભુ લજન ભણી મન દેવુંરે. અનુ સાચુંરે જગમાં એજ
કમાવું. શરણું. ૬

ફડ રાગ સોરઠ કામણ દીસે છે એ રાહ.

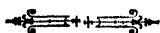
મારી નાડ તમારે હાથે હરિ સંભાળજેરે;
ખ્યારા પોતાનો જાણીને પ્રભુપદ પાળજેરે. મારી નાડ. ટેક.
પથ્યા પથ્ય નથી સમજતું, દુખ સદૈવ રહે ઉભરાતું,
મને હશે શું થાતું, નાથ નીહાળજેરે. મારી નાડ. ૧
અનાદિ વૈદ્ય આપ છે સાચા. કોઈ ઉપાય વિષે નથી ઠાઠા.
દિવસ રહ્યા છે ટાંઠા, વેળા વાળજેરે, મારી નાડ. ૨

વિશ્વેશ્વર શું હજી વિસારો ? બાજી હાથ છતાં કાં હારો;
મહા મુંઝારો મારો નટવર ટાળજોરે. મારી નાડ. ૩
કેશવ હરિ માફું શું થાશે, ઘાણુ વળ્યોને ગઢ ઘેરાશે;
લાજ તમારી જાશે, ભૂધર ભાળજોરે. મારી નાડ. ૪

૬૪ રાગ ઉપરનો અગર દેશ.

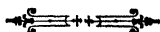
મારી લાજ તમારે હાથે નાથ નિભાવજોરે;
દીનાનાથ દયાલ દયા, અદભૂત દર્શાવજોરે, મારી ટેક.
સંકટથી સોસાઉં મુરારી, લેજો અંતર્યામી ઉગારી;
હવે ગયોછું હારી, બાપ બચાવજોરે. મારી. ૧
કર્મ કઠણ માઠા ગ્રહ બેઠા, હાથ પઠ્યા છે હમણાં હેઠા,
પરમેશ્વર ક્યાં પેઠા, પણ પરખાવજોરે. મારી. ૨
અહિત અને હિતમાં અણુસમજી, કૃત્યાકૃત્ય વિષે શું સમજી ?
ભણું તણું શું ? માધવ માર્ગ બતાવજોરે. મારી ૩
કેશવ હરિ હેતે સંભાઈ, પ્રભુ પદ હોય હજી ને પ્યાઈ;
મંગલ કરવા માઈ, અંગદ આવજોરે. મારી ૪

૬૫. રાગ ઉપરનો.

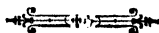
સદગુરૂ શરણુ વિના અજ્ઞાન તીમીર ટળશે નહિંરે,
જન્મ મરણુ દેનાઈ બીજ ખરૂં બળશે નહિંરે સદગુરૂ-ટેક.

પ્રેમે વચનામૃત પાન વિના, સાચા ખોટાના ભાન વિના,
 ગાંઠ હૃદયની જ્ઞાન વિના, ગળશે નહિંરે સદગુરૂ. ૧
 શાસ્ત્ર પુરાણ સદા સંભારે, તન મન ઈન્દ્રિય તત્પર તારે,
 વગર વિચારે વળમાં, મુખ રળશે નહિંરે સદગુરૂ. ૨
 તત્ત્વ નથી મારા તારામાં. મુજ સમજ નરતા સારામાં,
 સેવક મુત દારામાં, દીન વળશે નહિંરે સદગુરૂ. ૩
 કેશવ હરિની કરતાં સેવા, પરમાનંદ બતાવે તેવા,
 શોધ વિના સજ્જન એવા મળશે નહિંરે સદગુરૂ. ૪

૬૬. રાગ ઉપરના જેવોજ.

પ્રભુના ભજન વિના બંધન તારૂં ટળવું નથીરે,
 માનવ તન ખોયું તો તે પાછું મળવું નથીરે. પ્રભુના ટેક.
 બનજન યૌવન કેરા વળમાં, છટકી છંદાયો જે છળમાં,
 તો બળમાં અજ્ઞાન કદી બળવું નથીરે પ્રભુના. ૧
 ધ્યાન સદા વિષયોતું ધરતાં, દાન પુન્યનો પંથ વીસરતાં,
 ખોટી ખટપટ કરતાં મુખ વળવું નથીરે પ્રભુના. ૨
 લવસાગર તરવાનુ ખાઈ, હરિના શરણ થકી શું સાઈ ?
 માઈ તાઈ પ્રાણ કશું પળવું નથીરે પ્રભુના. ૩
 કાળ ફરે છે નીશદીન માથે, જાગીને જે હિત છે હાથે,
 કેશવ હરિજન સાથે શું હળવું નથીરે પ્રભુના. ૪

૬૭. રાગ. આશા-તાલ લાવણી.

કોઈ નથી દાતાર હરિ સમ, કોઈ નથી દાતાર	
દેવ રૂપી નરનાર હરિ સમ, કોઈ નથી દાતાર	ટેક.
શરણુ છઉં કહેનામાં કીધો, લંકાનો સરદાર	હરિ ૬
મુછી તાંદુલ ખાતાં વેંતજ, પુરી કરી તૈયાર	હરિ. ૨
અલ્પ તપે અવિચળ પદ આપ્યું, ધ્રુવને નલ મોઝાર	હરિ. ૩
નાનાં મોટાં અવધવાશીનો, કીધો બેડો પાર	હરિ. ૪
માગે જાતે પણ વેચાતો, અનંતનો સરકાર	હરિ. ૫

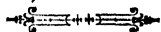

દુનિયાના મહેમાન,

૬૮. ગજલ કવાલી.

અમે મહેમાન દુનિયાનાં, તમે મહેમાન દુનિયાના,
સહુ મહેમાન દુનિયાનાં, છીએ મહેમાન દુનિયાના અમે.
અહીં ઘડી પહોર કે દીન માસ, કે બહુ વર્ષ રહેવાના,
છતાં ક્યારે જશું નહીં, નહિં એ સાફ કહેવાના અમે.
બરાબર બાજરી ખુટયે, ઉઠીને તુર્ત જાવાના,
સંબંધી રોકશે તોયે, પછીના પલક રહેવાના અમે.
ભલે બહાલાં ઉઠી જાયે, અમે ના લેશ રેવાના,
અમે પણ એજ મારગ, આખરે છીએજ લેવાના અમે.
દુઃખોનાં ડુંગરા ડાલે, સખુરી સાથ સહેવાનાં,
ગણી માલીકની મરજી, ન કોને દોષ દેવાના અમે.
ખુદાની મહેર હોયે ત્યાં, સુધી આ ખલક જોવાના,
નિહાળી ન્યાયતો એની, બડા આનંદ લેવાના અમે.
જમા કીધું જશું મેલી, ન સાથે કાંઈ લેવાના,
નથી માલેક અંતે તો, અમે કુટી બદામેના અમે.
નહોતા કાંઈ લાવેલા, ન કાંઈ લેઈ જાવાનાં,
પ્રભુજીના પરોણાને કશી વાતે કમીનાના અમે.
સુખોના સ્વાદ ચાખીને, નથી મગરૂર થાવાના,
દુઃખો જેથી ડરી જઈને, નથી કાંઈ હાર ખાવાના અમે.

મથે સૌ પાર જાવાને, સકળ સંસાર સાગરનાં;
નીતિ રીતિ પ્રભુ લક્ષિત, ઉપાયો બેજ તરવાના. અમે.

૬૯. “ જગદીશ જપરે ” એ રાગ સારંગ-

જીવ જટપટરે, તું શરણુ પ્રભુને થાને. ટેક.

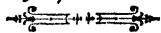
શું રહ્યો જગતમાં મોહી, ખાલી વય સઘળી ખોઈ,
નહિં કામ આવશે કોઈ, છોડ જટપટરે તું શરણુ. ૧

સાચું સુખ કયાંઈ ન પામે, દુઃખ દેખે ઠામોઠામે,
તોપણ હજી કાં ન વિરામે, બને શું નફ્ટરે તું શરણુ. ૨

તાઈં ધાર્યું નથી થાતું, એ ઘડી ઘડી સમજાતું,
તોપણ કેમ આ જગમાં તું, બને લટપટરે તું શરણુ. ૩

આ લવ જે એમજ જાશે, તો અંત અતિ દુઃખ થાશે,
જે નહિં ચેતે તો વાંસે, થઈશ ફટફટરે તું શરણુ. ૪

તનમન ધન તાઈં ગણમાં, સોંપી દે પ્રભુ ચરણમાં,
અનુપતિને રાખ્ય શરણમાં, નામ રટરટરે તું શરણુ. ૫

૭૦. ગજલ કવાલી.

મુજે નહિં કામ દુનિયાંસે, મેરા શ્રીકૃષ્ણ પ્યારા હૈ ટેક.

યશોદા નંદકે નંદન, મેરી આંખોકે તારા હૈ,

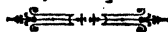
ગીરી જળ હાથમેં ધારા, ઇંદ્રકા માન ટારા હૈ. મુજે.

ગયે મધુરાંમે જળ મોહન, કુવલીયાપીર મારા હૈ,

પકર કર કંસ હાનવકો, રંગભૂમી પછારા હૈ. મુજે.

કીયે ખુશ હાલ સખ જનકો, દાડન દુઃખ ટારા હૈ,
સુર હૈ શરણુ લગવતકે, ચરણકી આશ ધારા હૈ મુજે.

૭૧. રાગ ભુપાલી કલ્યાણ-ત્રિતાલ.

મુકુટપર વારી જાઉં નાગરનંદા. ધ્રુવપદ.

સખ દેવનમેં કૃષ્ણ ખડે હૈ, જ્યોં તારોમેં ચંદા મુકુટ.
સખ સખીયનમેં રાધે ખડી હૈ, જ્યોં નદીઓમેં ગંગા મુકુટ.
ચંદ્ર સખી લજ ખાલકૃષ્ણ છખી, કાટો જમકે ફંદા મુકુટ.

૭૨. રાગ કાલીંગડો અથવા આશા. તાલ ૩

સખ દીન હોત ન એક સમાન. ધ્રુવપદ.

એક દીન રાજા હરિશ્ચંદ્ર ગૃહ, સંપતિ મેરૂ સમાન,
એક દીન જાય શ્વપચ ગૃહ સેવત, અંખર હરત મસાન સખ. ૧
એક દીન ફૂલહ બનત ખરાતી, ચહું દીશી ગડત નિશાન,
એક દીન ડેરા હોત જંગલમેં, કર સુધે પગ તાન સખ. ૨
એક દીન સીતા રૂદન કરત હૈ, મહા વિપીન ઉધાન,
એક દીન રામચંદ્ર મીલ દોઉ, વીચરત પુષ્પ વિમાન સખ. ૩
એક દીન રાજા રાજ યુધિષ્ઠીર, અનુચર શ્રી લગવાન,
એક દીન દ્રૌપદિ નગ્ન હોત હૈ, ચીર દુઃશાસન તાન સખ. ૪
પ્રકટતહે પૂરવકી કરની, તજ મન શોભ અજન,
સૂરદાસ ગુન કહું લગ વરણો, વિધીકે અંક પ્રમાન સખ. ૫

૭૩. રાગ બિહાર અગર ગમે તેમાં.

કાહેકો ખીસારીરે જપાકર માલા. ધ્રુવપદ.

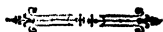
રામ લજનકો તુલસીકી માલા, આઠનકો મૃગછાલા
રે માલા કાહેકો. ૧

ખાનખાનકો ખાસી જો દુકડા, રહેનેકો કુંજ તમાલા
રે માલા કાહેકો. ૨

ધન જોખન મદમેં મત ભૂલે, જમ કરી હૈ બેહાલા
રે માલા કાહેકો. ૩

નિશદીન રટ હરિનામ છીન હિ છીન, રહો પ્રેમ મતવાલા
રે માલા. કાહેકો, ૪

કૃષ્ણ પ્રિયા ખીન હિતુ ન જગમેં, સખ જુઠા જંઝલા
રે માલા. કાહેકો. ૫

૭૪-રાગ લજનનો.

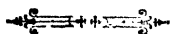
કાયા માયા કીસીકી ના લઈ, તુમ કહે તે હો અપની (૨) ટેક.
સત્યુગમેં હરિચંદ્ર લયો રાજા, સતકી સત્ય કહી.

એક સત્યકે કારને રાજા, કાયા બેચ દઈ—તુમ કહે તેહો. ૧
ત્રેતામેં રાવણુ લયો રાજા, સખકો જીત લઈ.

એક દક્ષ પુત્ર સવાલક્ષ જ્ઞાતિ, લકડી નાંહિ મીલી—તુમ. ૨
દ્વાપરમે દુર્યોધન રાજા, પક્ષીકો છાંય કરી,

એક વખત ભારત કે લીતર, ડાલી લાસ પડી—તુમ. ૩

કલજીગમેં કર દેખ ભલાઈ, જેસી કરની કરની.
ગુરપ્રતાપે દાસ કહતહૈ, જીંદગી હૈ મરની-તુમ. ૪

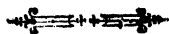

૭૫ રાગ કલ્યાણ. કૃષ્ણ કરે તે ઠીક કરે—એ રાગ.

તારનાર કીરતાર ખડો ત્યાં મારનાર છે શું કરનાર ?
સૃષ્ટિનો પાલક સંહારે. તો સહાયકથી શું વગનાર ?—તારનાર.
દુષ્ટબુદ્ધિએ ઘાટ ઘડીને, હણવા ધાર્યો રાજકુમાર,
વિષની વિષયા વેગે કીધી, ચંદ્રહાસ રાખ્યો ત્રણવાર-તારનાર
કરો કુબુદ્ધિ કગીએ આવી, રાય પરિક્ષિત તણી અપાર.
પુષ્પકળાંથી તક્ષક પ્રકટયો. રક્ષક સઘળા થયા લાચાર-તારનાર ૧
કપોત જોડું જાગવવાને, બહારે ધાયા વિશ્વાધાર.
પારાખીને સપે' ડસીઓ, બાણો વીંધ્યો બાજ
વિચાર-તારનાર ૨

કનકપુરીના નિશીયરનાથે, આહરવાથી અધમાચાર,
જગજનુની જગદંબા હરતાં, રવી કુલભાણે કર્યો સંહાર
—તારનાર ૩

ભપકારી ભવસાગરમાંહે, આવે આકૃત અનેકવાર,
મણી ધણી મોબુદ હોયતો, તરણી ખેંચે પેલેપાર-તારનાર ૪

૭૬ ઘેલી થઇએરે હુંતો ઘેલી થઇ-ના જેવો.

ભાવેથી ભજોને ભાધ, ભાવેથી ભજોનેરે.

રાધેકૃષ્ણ કૃષ્ણરાધે, ભાવેથી ભજોને-ટેક.

અત્યુત્તમ મંત્ર આતો, અમૃતપાન છે રે.

વિષય વિકાર વિષય તનથી ત્યજોનેરે-રાધેકૃષ્ણ. ૧

માયા મોહિનિતી આતો, જ'જાળ જાળ છે રે,

ખચીત માનીને ખડું, અલગ થજોને-રાધેકૃષ્ણ. ૨

મૃગતૃષ્ણા વારિ જેવો, આરે સંસાર છે રે.

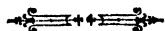
મમત્વ સુકીને કાંઈ, સુકીત સજોને.-રાધેકૃષ્ણ ૩

ધરાધન ધામ દારા, કંઈએ નથી કોઈનુંરે,

મણી છે જવાનું અંતે, એકલાંજ જોને.-રાધાકૃષ્ણ ૪

મધુરી મોરલીની ચોરી.

૭૭ રાગ-સારંગ-તાલ દાદરો.

મધુરી મોરલી જોવાણી સુરીલી સુંદરિ ચોરાણી. ૦૬લી
એવી વાંસળી.

જોવાણી. આપો કેઈ ચોરની એ ધાંણી-ટેક.

મોરલી વીના મુખડું સુનું. તરસ્યા મારા હોઠ,
બીજા કશાથી પુરી ન પડે, મોરલી કેરી જોટ-મધુરી મોરલી. ૧

મોરલીએ મન મોહું મધુરી, મોરલી નહાની બાળ.

ચોરી કરાવી શોકડલીએ, આણી અંતરમાં ખાર-મધુરીમોરલી. ૨

મોરલી મીઠી આંહી બળવુંતો, ગાળે જઈ શુજરાત,

શોધ કરુંતો બીજી મળશે. એવી નમળે જાત. મધુરીમોરલી. ૩

અળગી રહેવા ઇચ્છતો નથી, મનથી મને લાવ,

શાંતિહોયતો લાવી આપું, આવશે મહારોદાવ. મધુરીમોરલી. ૪

કુંકી કુંકીને કામ હું લેતો, અધર રાખી શ્વાસ.

હાસ કરીને મુરકાઢ્યા નથી. ત્યાંતો જોઈ ખાસ. મધુરીમોરલી. ૫

હાળે હાથે કયાંક મુકાણી કે, ચોરી ગયા ચોર.

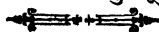
મોરલી વિના પ્રભુ ઉઠાસી, નથી થાતો નોર મધુરીમોરલી. ૬

આળે ગોખલે સઘળે ગોતી, ગોતી ગોકુળ ગામ,

ચોરાણી કે વનમાં પાડી, તેનું નમલે નામ. મધુરીમોરલી. ૭

બાહુબળી પાતળી મોરલી, મીઠી સોના જેવી સોય.
 માફ થઈને મેળવી આપે. એવું નમળે કોય. મધુરીમોરલી. ૮
 બહાલી વસ્તુ વેગળી થાતાં, મુઝાણું છે લાલ,
 અનુભવી વિના કોને કહેવું, મનમાં રાખે માલ. મધુરીમોરલી. ૯
 વપોડતુમાં બીજાં વાજાં, બોદાં બોલે બોલ,
 સારી રીતે શોભા આપે, મોરલીનો કલ્લોલ. મધુરીમોરલી. ૧૦
 ચોરનારા થયા પાંચ પચીસને, સાચવનારો એક.
 સાહુકારોની એક નજર છે, ચોરતણી અનેક. મધુરીમોરલી, ૧૧
 કંઈ હીશામાં મોરલી મારી, ચોરનારો છે કોણ.
 કેલી પાછી મળશે મને, જો જોશીડા જોણ. મધુરીમોરલી, ૧૨
 મોટે ચઢાવેલ મોરલી મારી, ઓશીયાળી આ વાર.
 ક્યાંક પડી સંભારતી હશે, લાડનો લડાવનર મધુરીમોરલી, ૧૩
 સોને રૂપે ચાંચ મઢાવું, કાગડા તારી બેશ.
 મોરલી વાળી લાવતું હોયતો. ઉડી આવો બેસ. મધુરી. ૧૪
 પગી પાસે પગ દઢાવ્યો, ચોર છે ધરનુંધર.
 વાંક હવે મ્હારે કોને દેવો, પોતાના થયા પેર. મધુરી. ૧૫
 સ્વારથીઆં સસારમાં ઝાઝાં, સાધી લેવાં કામ,
 આંબલી આંખા કંઈક જતાવી, આંબલીલીધી આમ-મધુરી ૧૬
 કરગરણું કરતાં પણ નાપે, ક્યાં ગઈ તારી રાત,
 વાંક વિના વઢવાડ રહેવા દે, ભૂલી જામા ભાન-મધુરી. ૧૭
 બે હાથ જોડી પ્રભુ મોરલી માગે, સઘળી સંખીઓ પાસ,
 મોરલી સાટે માળા આપું, મોરલી પાછી આપ-મધુરી. ૧૮

આપવી જગર નાપવી એતો, સમજ મથે વાત.
 અરજ રાધા એટલી એ તને, જાય નહિ બીજે હાથ-મધુરી. ૧૯
 મોરલી લાગ્યા વિના સખી, છુટકો બીજે ન હોય,
 એટલું બોલી બંધ રહ્યા પ્રભુ, ટગર મગર જોય-મધુરી. ૨૦
 ઝોગણીએ એકાવનમાં, આગ્યો રૂડો શ્રવણ માસ,
 લાલની ગાયેલ મોરલી ગાશે. પ્રભુ પૂરશે આશ-મધુરી. ૨૧

૭૮ કાસમ તારી વિજળી-એ રાગ.

મોહન તારી મોરલીરે, વૃજનારને વેરણ થઈ. ટેક.

એ....હરિ કોમળ સૂર રે કાળજી કાર્યું,
 ચિતડું ચોર્યું સહી-મોહન તારી. ૧

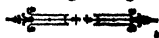
કામ તો હવે કંઈ ન સુઝે,
 સાંભળતાં સૂધ ગઈ.-મોહન તારી. ૨

ફાંખના હવે ડુંગર ડોહ્યા,
 માત્રા પાડી દ્યો મહી-મોહન તારી. ૩

માતપિતા તણી લાજી તજીને,
 માધવ વાંસે ગઈ.-મોહન તારી, ૪

પ્રેમના પાશમાં પ્રાણ બંતાણો,
 ચાકુળ વ્યાકુળ થઈ.-મોહન તારી. ૫

દલપતસીંહના દેવને મળવા,
 ગોપીયું ગોકુળ ગઈ.-મોહન તારી. ૬

૭૬ રાગ સારંગ કુમરી,

નાગર નંદાજના લાલ રાસ રમતાં મારી નથડી ખોવાણી. ટેક.
 ંહાલા યથોદાનાં ંહાલ, આપો જડી હોય તો લાલ.

રાસરમતાં-નાગર.

નાની નાની નથડીને માંહે ઘડેલાં મોતી, નથડીને કારણ હુંતો,
 ચાલું મારગ જોતી જોતી જોતી. નાગર નંદાજના. ૧

નાની નાની નથડીને માંહે ઘડેલા હીરા, નથડી આપોને મારી,
 સારી સુલદ્રાખાના વીરા વીરા વીરા. નાગર નંદાજના. ૨

એક એક મોતી માંહે સોના કેરો તાર, સોજસેં ગોપીમાં,
 પ્રભુ રાખો મારો ભાર ભાર ભાર. નાગર નંદાજના. ૩

નાનેરી ઘડાવું મારે નાકે ના સોડાય, મોટેરી ઘડાવો.

મારા મુખપર જોલાં ખાય ખાય ખાય, નાગર નંદાજના, ૪

આંખે જેણે કોયલડીને, વનમાં બોલે મોર,

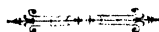
સંધ્યાજીની નથડીનો શામળીઓ છે ચાર ચાર ચાર-નાગર. ૫

નથડીને કારણ મેં તો હુંદયું વંદ્રવન,

નથડી આપોને મારા પ્રાણજીવન વન વન. નાગર. ૬

નથડી આપોને પ્રભુ નંદના કુમાર,

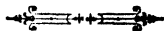
નરસંયાના સ્વમી ઉપર જાઉં ખડીહાર, હાર, હાર. નાગર. ૭

૮૦ ભજન.

ઘેલાં ભવે થયાંરે અમને ઘેલામાં ગુણ લાગ્યો. (૨) ટેક.
 ઘેલાં તો અમે હરિ નામના, નિર્ગુણ કીધાં મારે નાથે,
 બાલપણની પ્રીતલડી, મહારા હરિએ જાણ્યાં હાથે-ઘેલાં. ૧
 પહેલાં તો અમે કાંઈ ન જાણતાં, મન માયામાં આંધ્યું,
 ભવસાગરમાં રમતાં ભમતાં, મારગ મળીયા માધુ-ઘેલાં. ૨
 ઘેલાંથી તમે છેટાં રહેજો, ઘેલા ઘેલાંનાં કામ કરશે,
 નામજ લેતાં કપટ પડે શીર, તે નર કયાંથી તરશે.-ઘેલાં ૩
 ઘેલાંની ગતિ ઘેલાં જાણે, દુરંજનીઆં શું જાણે ?
 જે રસ દેવી દેવતાને દુર્લભ, તે રસ ઘેલાં માણે. ઘેલાં ૪
 ઘેલાં મટીને અમે ઠાહ્યાં ન થઈએ, સંતનાં શરણાં લીધાં,
 બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધર મળતાં સઘળાં કરજ સીધાં. ૫

૮૧ રાગ-કાફી તાલ ખીમટો.

ન જાણુશો અમે • મોટા વિચારો જુઓ ન જાણુશો
 અમે મોટા. વિચારી જુઓ-ધ્રુવપદ
 એક માટીનાં સર્વે બન.વ્યા જેમ, ઘડા ગામરને લોટા
 કાચી કાચા તારી ધૂળ મળી જશે, જેમ ઉડે દારૂણા ટોટા.
 વિચારી જુઓ.
 ગજઆણી સુમનીને દોટીઓ પહેરો, ઝોણા ઓઢો શાલ નેટા;
 ટકાતે ગજની ખાલી તો પહેરો, પણ અંતે ધૂમાડના ગોટા.
 વિચારી જુઓ.

હરિની ભક્તિ વિના કાયાની ફાંસી, જમ મારશે ઘણા સોટા;
ઉંચ નીચ એતો માયાનો મેળ છે, અંતે પાણી તણા પરપોટા.

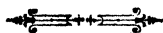
વિચારી જુઓ.

રાજ રાંક સૌ ભૂમીમાં જાશે, પછી ઉપર ચણાશે ઓટા
સતનામ ખાપુ એતો સાથો છે મોટા, હરિની ભક્તિ વિના
સૌ ખોટા.

વિચારી જુઓ.

ગીતિ.

કીર્તન આ ચોરાશી, વાંચો વિવેકે ટળશે ચોરાશી;
મળશે શ્રી અવિનાશી, વિશ્વવિદ્યાસી વૈકુંઠના વાસી.

૮૨ ગરબી.

માથે મટુકડી મહીયારી સર્વે ટોળે વળીરે. ટેક.

લાલ હાણુ લાલ હાણુ જાઈશ ક્યાં ચોરટી,

એમ કહી ગોવાલણુ ઘેરીરે.

મટુકડી માથે.

એક કહે જાઈ એ તો કામણુગારો, બીજી કહે ધુતારોરે.

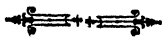
મટુકડી માથે,

ત્રીજી કહે જાઈ એ તો ચોરી ચોરી ખાય, ચોથી કહે ચીર:

ચોર્યાંરે.—મટુકડી માથે.

મહીડાં વેચ્યારે વિના હાણુ શાનું મળશે, એમ કહે છે રાધા:

ગોરીરે—મટુકડી માથે.

૮૩ શ્રી કનૈયા લાલજીકે થાળ.

રાગ—સારંગ ચલતી.

ગ્વાલ બાલ બાલ, જમો મહન ગોપાલ લાલ સોનેકા થાલ.
ઉસમેં જમો નંદલાલ. ગ્વાલ બાલજી.

આગે ચાલ જસોદા માત, સખીયાં લેકર આઇ સાથ,
કરતી આપા

ઉસમેં ખાત, આહિરકી જાત, ચંપા મોગરેકા તેલ,
કસ્તુરી ધુપેલ, મરહન કરો કનૈયાલાલ ગ્વાલ બાલજી.
શ્રીજમુનાજી મેં લાઇ, ત્રાંબાકુંડીમેં ઠીકવાઇ, બાજેઠ પર જોડાઇ
દેખો લાલકી સાફાઇ, એક ગોપી લાઇ ટોપી,
હીરા સાંકળી ખમોટી.

ઓઠો કસુંબલ શાલ ગ્વાલ બાલજી.
લાડુ મગજળકા હે સારા, હલવે ખુલખે ખુલખી ખાલા,
સાટા જલેખીકા ન્યારા, છુટી જુંદી લ્યોને ખ્યારા,
ખાજે પેટે લ્યોને તાજે.

શુભ શુભ આપ આપકે ખાજે, ઉસ્કુ જુદે કરો લાલ.
ગ્વાલ બાલજી.

શીરો પુરી દુધપાક, હારો ચારોલીઓ દ્રાખ,
ઉપર સકર જુરો સાફ.

ઉરમેં લલા તુંસે ચાખ, જાવંત્રી જાયફળ, કસ્તુરી કેશર,
શ્રીખડ ખાસુદીકો થાલ. ગ્વાલ ખાલજી.

હાક પ્રથમમેં જે લઇ, કપડસ ખડે ખડે દોચાર,
સીતુ જાંબુ હે શુભદાર,
કેળ સફરજનકાર, લંબે ગોલ ચણીએ ખોર,
નઈ લાયે હે અખોલ.

હસકી લાલ હે છાલ. ગ્વાલ ખાલજી.
ચાક કરનાં હે ખદામ, ખારેક મીઠી હે તમામ,
અત્રવે પીરતે હે ધનશ્યામ,
અમૃત આબુક્ષણ આમ્બ, નારંગી દોરંગી. લોઈ મગી,
લંબી સંબી, ખટી મીઠી, ઠંડી મોળી દ્રાખ. ગ્વાલ ખાલજી.
લાડુ ચુરમેકા ખુબ, ખીરંજ ખની હુખાહુખ,
વાઈ ખીજકી લખુખ,

ખાટી ધીમેં ચુખા ચુખ, ઉપર માવેક. શુભશુભ,
ઠોર રૂડે, માત્રપુડે,
ખડે ખડે ફાફડે, ઉસ્કું અચ્છી રીતે તાવ. ગ્વાલ ખાલજી.
સોજન ભાત ભાતકે લાણે, અંદર રખો એત્રચી દાણે.

ખરફી ખાઓ-

ખીરધર શાણે, લાડુ સેવેયે કંદોઈયે, શુંદરપાઠ ચોર રસાલ.
ગ્વાલ ખાલજી.

રોટી જીરા સઈ ભાત, મુરચ બાજી લાઈ શાક,
ભીંડા વાલોળે વૈંતાક

પરવર ગીસોડીકે શાક, વડી કઢી હે આઝી.

લાજી કર કર લાઈ તાજી,

સખકું જુદે કરો લાલ. ગ્વાલ બાલજી.

ચટણી આંબલીકી બનવાઈ, ઠોર ફેલીસેં મીલવાઈ,

લીલે મીરચે,

મુતીખાઈ, આરસ પથ્થરમેં ઘુંટાઈ, કોથમરી લીલે ફાણે,
ખીજે હે મરી દાણે, અંદર મીઠો જીરો લાલ ગ્વાલ બાલજી.

કેરી લીખું આહુ સારે, કંઠ કેળકે આચારે. લીલે મીરચે
તીખે ભારે; સ્વાદ ગરમરકા હે ન્યારા; દહીં છાસ હે મોળી.
મોળે સાટે પોરણુપોળી દુધકી તરમાંહી જમાવ. ગ્વાલ.

લાઈ ભર સોનેકી અરી, જલ પીજીએ ગીરધારી,
પાન લવીંગ સોપારી, એલચી હે ન્યારી, અંદર કાથા ચુના
ભરીયા મુખડા હો ગયા ગુલાબ. ગ્વાલ વાલજી.

હાસ તેજા જોડ ગાવે, ઉનકો પાર ન કોપ પાવે.

ઉમરા ઝીલા ખ્યાલ બતાવે, કરલે પ્રસાદિકી આશ;

લાલા લખો તોરે પાસ, ધીરધાર જાઉં ચરણકમલ

બલહા! ગ્વાલ બાલજી.

૮૪ આરતી.

જય જગદીશ હરે, જય જય જય જગદીશ હરે,
 આપ વિના ભવ સંકટ, હરિવર કોણ હરે-જય જગદીશ.
 તું સૌનો સ્વામી બહુન મી, તું અંતરયામી-પ્રભુ.
 હું હરિ અવગુણ ધામી, ખલ કપટી કામી-જય જગદીશ.
 તરી અધમા અહલ્યા પત્રમાં પ્રભુ તવ પદ રજ પામી-પ્રભુ.
 વ્યાધ ગુણિકા ગજ પણ વિપદ ગયાં વામી-જય જગદીશ.
 તું પિતૃ માતા ધાતા ત્રતા જ્ઞાતા તું મારો,-પ્રભુ.
 તું પાલક દુઃખ દાલક બાલક હું તારો-જય જગદીશ.
 નેતિ નેતિ કહી નારદ સારદ ગુણ તારા ગાતા-પ્રભુ,
 પૂરણ પ્રેમે સત્વર, પ્રભુ તમે પરખાતા-જય જગદીશ.
 અનેક ધર્મા અવતાર, આપે અધર્મ સંહરવા-પ્રભુ.
 સજ્જનને મુખ કરવા, જાર ભૂનો હરવા-જય જગદીશ.
 રંક દાસ રણછોડ, શિવશંકર તારો,-પ્રભુ.
 દુસ્તર ભવસાગરથી, ત્રિકમળ તારો-જય જગદીશ.

ઉપસંહાર.

પુષ્પાંજલી.

ત્વમેવ માતા ચ પિતા ત્વમેવ, ત્વમેવ બંધુચ સખા ત્વમેવ,
ત્વમેવ વિદ્યા દ્રવિણું ત્વમેવ, ત્વમેવ સર્વં મમ દેવ દેવ.
કાચેન વાચા મનસેંદ્રિયાણિ, બુદ્ધયાત્મના વા સકલ સ્વભાવાત્
કરોમિ યદત્સકલં પરસ્મૈ, નારાયણાયેતિ સમર્પયામિ.
અન્યુતં કેશવં રામનારાયણું, કૃષ્ણ હામોદરં વાસુદેવં હરિ;
શ્રીધરં માધવં ગોપિકા વલ્લભં, જ્ઞાનકીનાયકં રામચંદ્ર ભજે.

ધુન.

હરે રામ હરે રામ રામ રામ હરે હરે,
હરે કૃષ્ણ હરે કૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણ હરે હરે;
રાધાકૃષ્ણ જય કુંજ બિહારો, ગોપિનાથ ગોવર્ધન ધારી.
કેમળ કરમાં મોરલી ધારી, કાળી કુબજને તારી. રાધાકૃષ્ણ
વૃંદાવનમાં ઘેનુ ચારી, આહિર કીધાં સહચારી, રાધાકૃષ્ણ.

ધુન ૨

ફરી નહિં મળે અવસર આવોરે, વૈષ્ણવો હરિ ગાવો હરિ ગાવો.
જેણે હરિ ગાયા હરિ ગાયા, તેતો અડસઠ તીરથ ન્હાચારે જેણે
જેને હરિ ન્હાલા હરિ ન્હાલા, તે તો માનો મોટા
ભાગ્યવાળારે જેને.

ધુન ૩

ગાઓ ગોવિંદ ગોપાલ રાધાશ્યામ હરિ, રાધાશ્યામ હરિ
 સીતારામ હરિ. ગાઓ.
 ભજો ભાવ ધરી મન શુદ્ધ કરી, ગાઓ ગોવિંદ ગોપાલ
 રાધાશ્યામ હરિ. ગાઓ.

ધુન ૪

ભજન ભઠ્ઠી તલવાર રાધે ગોવિંદા, ભજ મન વારંવાર
 રાધે ગોવિંદા.
 તજ મન વિષય વિકાર રાધે ગોવિંદા, તમે ભજીને ઉતરો
 પાર રાધે ગોવિંદા.

॥ શુભાશિર્વાદ ॥

ચીરંજીવ કલ્યાણ રહો હરિકથા સુરસ પીવો,
 હરિભજનકે સંગી સજ્જન બહુત ખરસ જીવો.

ૐ શ્રી હરિ.

શ્રાવણ કૃષ્ણપક્ષ. શ્રીકૃષ્ણજયંતિ.

એક અમુલ્ય લાભ.

દક્ષિણી પદ્ધતિ પુરઃસ્કર લખાયેલું, મરાઠી, ઉર્દૂ, હિંદી તેમજ સંસ્કૃત શ્લોક સાહિત્યથી શણગારેલું, સત્ય, શિયળ, જ્ઞાન, નીતિ અને ભક્તિ રસથી ભરપુર ભરેલું

હરિદાસ ભક્તિ વિજય.

નામનું, સર્વોત્તમ શ્રેણીને સંપાદન કરાવનારૂં ચારસે પૃષ્ઠનું સુંદર બાઈન્ડીંગ અને સોનેરી અક્ષરે ભક્તિ કરેલું, પૂર્વ રંગ સહિત પરમખોદક પુસ્તક, થોડાજ માસમાં છપાઈને અમારા તરફથી જહાર પડશે.

જેની અંદર મહાપુરૂષોનાં નવ આખ્યાન નવ રસથી ભરપુર દષ્ટાંતો સહ-આપેલાં છે. અગાઉથી ગ્રાહક થઈ નામ નોંધાવનાર પાસેથી મૂલ્ય રૂ. ૧-૧૨-૦ પાછળથી રૂ. ૨-૦-૦ લેવામાં આવશે.

અગાઉથી ગ્રાહક થનારનાં નામને પુસ્તકમાં સ્થાન આપી અમર કરવામાં આવશે. આજેજ આવો અને નામ નોંધાવો વહેલો તે પહેલો. ઠેકાણું-

હરિદાસ મહારાજ

શ્રી શિવશંકર ઉર્દૂ નિબાનદ શર્મા.

નિવાસી મોરળી હાલ ખાલીસમાં ~~શ્રીસમજીની મેરી~~

અમદાવાદ

અનુભવાનંદ પદમાળા,

અખંડ સુખની પ્રાપ્તિને સદા દુઃખની નિવૃત્તિનું સાધન, એટલે મુમુક્ષુજનોને સાક્ષાત મોક્ષ પમાડનાર ખાસ અનુભવ કરી લખાયેલી અનુભવાનંદ પદમાળા થોડા દીવસમાં છપાઈ બહાર પડશે. માટે મુમુક્ષુજનોએ ખાસ અનુભવ કરવા જેવી છે. કેમકે મહાન મહાત્માઓના મુખેથી, આ શીરવાદ પામેલી અનુભવાનંદ પદમાળા જેમણે મંગલવવી હોય તેમણે નીચે ને શીરનામે લખી જણાવવું.

વ્યાસજી મગનલાલ ઉર્ફે આનંદરામ દયારામ.

ટે. રાયપુર કાપડીવાડ.

ઘર નંબર ૨૯૧૯. સુ. અમદાવાદ.

આ લજ્જનાનંદનું પુસ્તક પ્રકટ કરતાં અગાઉથી યથા-શક્તિ આશ્રય આપનાર હરિજનોનાં નામ. તાજપુર ખાંડની શેરી.

૧૫-૦-૦ રા. રા. પટેલ પોચાલાલ ગીરધરલાલ.

૧૧-૦-૦ રા. રા. પટેલ મગનલાલ બાપુજી ફડીબા.

૫-૦-૦ „ „ પટેલ માણીલાલ કુબેરદાસ.

૪-૦-૦ „ „ પટેલ બાલાભાઈ છગનલાલ,

૪-૦-૦ „ „ પટેલ ત્રીકમલાલ ચુનીલાલ.

૨-૦-૦ „ „ પટેલ મોતીલાલ ગીરધરલાલ.

“ શ્રી મહાજયોતિઃ ”

ધાર્મિક અને સામાજિક વિષયોની
અર્થા કરતું આ માસીક પત્ર સનાતન
હિંદુધર્મના કોઈપણ સંપ્રદાયના અનુયા-
યીને એક સરખું ઉપયોગી છે. વળી
સનાતન હિંદુધર્મનાં સ્વરૂપ, મૂર્તિપૂજા,
શ્રાદ્ધ, વર્ણાશ્રમાદિ વિષયોનું મંડન અને
હિંદુધર્મના વિરોધીઓના કુતર્કોનું સચોટ
ખંડન કરવામાં આવે છે. વાર્ષિક લગ્ન
જન્મ મોક્ષ રૂ. ૨૫ પૈ. સાથે જેટલું પણ
હરવર્ષે ઉત્તમ મહેલું છે.

સંપાદક—રા. રતિલાલ મનસુખરામ.

સાંકડીચેરી શાસાવસાની પોળા,
અમદાવાદ.

